

Radosna MISIJSKI LIST vijest

„Gospodin nam daje snagu
za svaki novi dan“

Život u Misiji Adea

„Bolesna djeca nisu
samo broj“

Fotografija: Saša Četković (Benin)

Apostolat molitve

Molimo da u zakonodavstvima svih zemalja svijeta bude ukinuta smrtna kazna, koja napada nepovrjedivost i dostojanstvo osobe.

Sadržaj

Uvodnik	Početak školske godine nova je prigoda za misijski pastoral	3
U središtu	„Svi su misionari“	4
Iz života naših misionara	„Gospodin nam daje snagu za svaki novi dan“	6
	Život u Misiji Adea.....	8
	Bolesna djeca nisu samo broj	9
Intervju	Intervju s. Kata Karadža, misionarka u Ugandi	11
Apostolat molitve	Apostolat molitve za rujan.....	14
Aktualnosti	Završene pripreme prve generacije misijskih volontera	15
	Vapaj za novim misijskim zvanjima	15
	Velika radost	16
	Uspješno provedena Akcija MIVA u labinskim župama	17
	Vođinci – Akcija MIVA	17
	Proslavljena nedjelja sv. Kristofora u Gornjoj Tramošnici	17
	Zahvala Bogu za sretno prijeđene kilometre u Župi uznesenja Gospodinova u Novom Travniku	18
	Vjenčanja u Župi Skopaljska Gračanica u znaku Akcije MIVA.....	18
Život jednog misionara	Svima sam postao sve	19
Misijski velikani	Sveti Marcelin Champagnat	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarin, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 01/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
 IBAN: HR6323600001101542876
 Model: HR99
 u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABAH2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

Početak školske godine nova je prigoda za misijski pastoral

Piše mons. Luka Tunjić

Vrijeme godišnjih odmora je već iza nas. Neki su uspjeli skoknuti do mora, neki do planine, a neki si, nažalost, nisu uspjeli priuštiti ni jedno ni drugo, nego su morali ostati doma boriti se za koliko-toliko dostojanstvenu egzistenciju.

Početak rujna započinje i nova školska godina, što obiteljima koje imaju školarce podiže razinu pripravnosti. Mora se na vrijeme kupiti sve što je potrebno za školu i spremno dočekati školsko zvono. Koliko je tu brige, nestrpljenja i ljubavi, najbolje znaju sami roditelji, ali i svi oni koji su na bilo koji način uključeni u nastavni proces. Puno je strepnje i pitanja, pogotovo za prvašice, hoće li se snaći i uklopiti i kako će to sve ići. Rekli bismo, ukratko, da je stresno za učenike, ali i za roditelje i nastavnike. No kada prođu prvi tjedni nastave, tad se vidi da su strahovi bili preuveličani i nepotrebni.

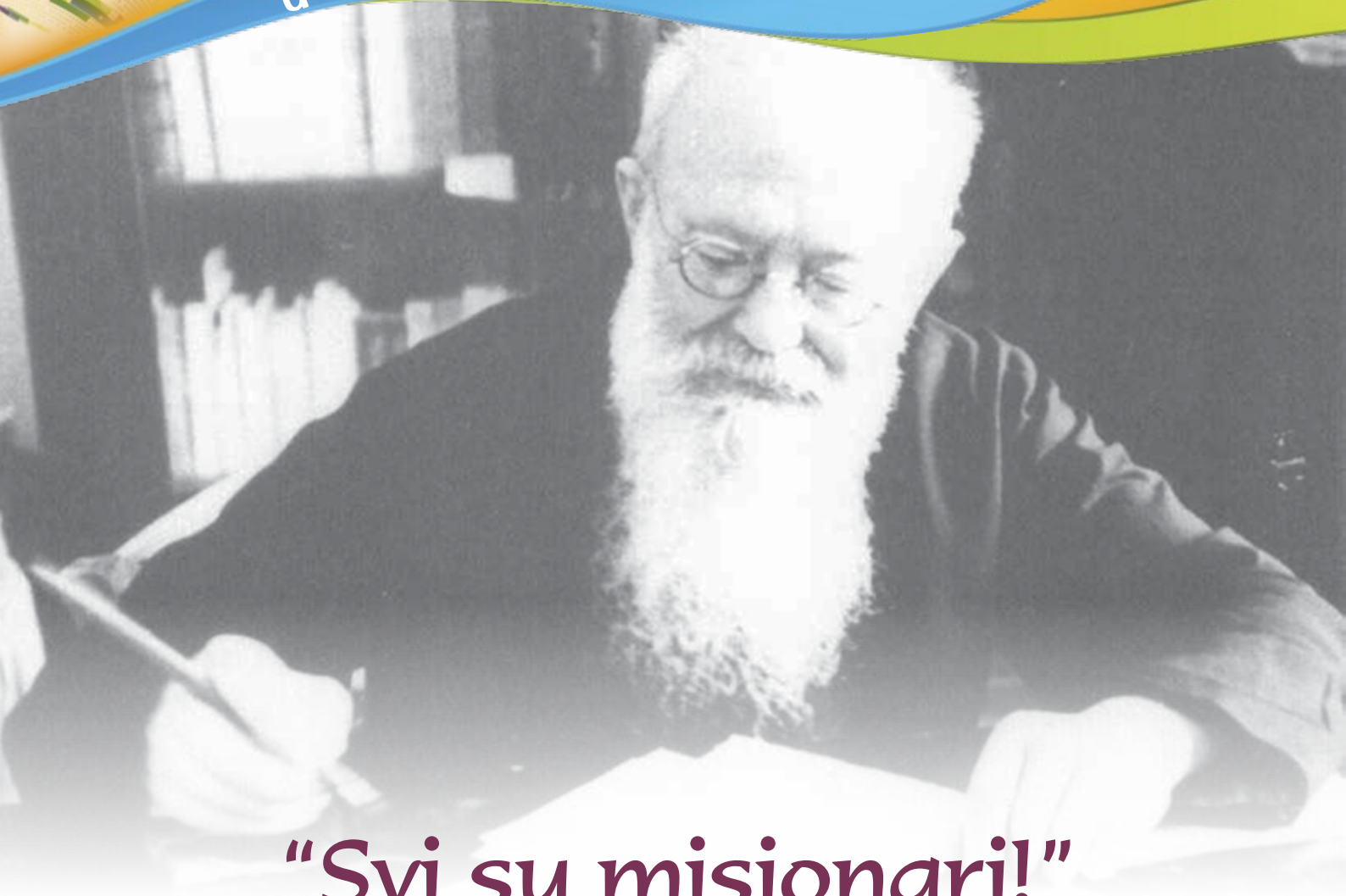
Naše školstvo još je uvijek opterećeno silnom teorijom i definicijama, što osjete ne samo djeca, nego i roditelji, koji često moraju zadužiti treću osobu za dodatnu pouku iz pojedinih predmeta. Suradnja roditelja i škole za djecu je veoma važna. No želim ovdje naglasiti jednu drugu dimenziju u obrazovnom sustavu, a to je odnos prema Bogu, vjeri i Crkvi. Jer ako se u obiteljima i u školama ta dimenzija zapostavi, sav drugi trud može biti uzaludan. Odgoj i obrazovanje, ako ne obuhvaća i duhovnu dimenziju, nije cjelovit, a njegove posljedice osjetit će se u svim sferama života. Žrtve takova pristupa u prvom su redu djeca, koja su temelj budućnosti društva, svijeta i Crkve. Silno gradivo koje djeca moraju svladati, izvannastavne aktivnosti, razni treninzi i sportske aktivnosti ne smiju biti izgovor da djeca ne dolaze na župni vjeronauk, da ne dolaze na nedjeljne svete mise i da ne sudjeluju u životu

župne zajednice. Opterećenje i nedostatak vremena, jednostavno, nisu opravdanje, jer vremena ima za sve, samo ako se dobro i pametno rasporedi te ako ima dovoljno razumijevanja kod roditelja i svećenika. Ono što Bog po Crkvi daje djeci ne može nadomjestiti nijedna druga ustanova ni aktivnost. Uvjerenje da je Bog stvoritelj i začetnik života, da nas voli te da je za nas i za naše spasenje Krv svoju prolio budi i gradi u djeci emocije koje će im pomoći da se ne uzohole, da ne budu sebični, da budu solidarni i suosjećajni te da u drugima vide braću i sestre po vjeri u istog Boga.

S druge strane, ni naša vjera nije cjelovita ako se zanemari njezina misijska dimenzija. Svaki krštenik je odgovoran za evangelizaciju. Na to nas često potiče i upozorava papa Franjo, naglašavajući važnost osobne vjere i svakodnevnog svjedočenja. Iz takove vjere roditelji će se ljubav prema misijama i našim misionarima. Zato predlažem školama i župama da među brojnim školskim i župnim aktivnostima osnuju i misijsku skupinu, koja će promicati misijsku svijest. Djeca i mladi imaju istančan osjećaj za druge, samo im treba dati šansu i imati povjerenje. Ovo pišem iz dosadašnjeg iskustva, jer su misijski najaktivnije upravo župe koje imaju misijske skupine i župe koje u svojim pastoralnim i ekonomskim vijećima imaju misijske zaljubljenike. Nadamo se da će početak nove školske godine biti i početak aktivnijega misijskog života u školama i župama. Naši misionari imaju pravo od nas očekivati molitvenu i materijalnu potporu, jer ne smijemo zaboraviti da su oni briga svakog vjernika.

Želim blagoslovljen početak školske i misijske godine te da svakodnevni stres pokušamo ublažiti molitvom i djelima ljubavi!

"Svi su misionari!"

Bl. Paolo Manna, utemeljitelj Papinske misijske zajednice

"Svijet je umoran, obeshrabren i izgubljen. Treba svjetlo, treba mir, treba vodstvo. Potrebna nam je vjera, potreban nam je sveopći križarski pohod žarkih molitava, potrebna nam je velika velikodušnost, brižnost i veliko srce. Na ovu situaciju trebamo odgovoriti inteligentnom i stalnom suradnjom biskupa, svećenika i svih krštenika." (Bl. Paolo Manna)

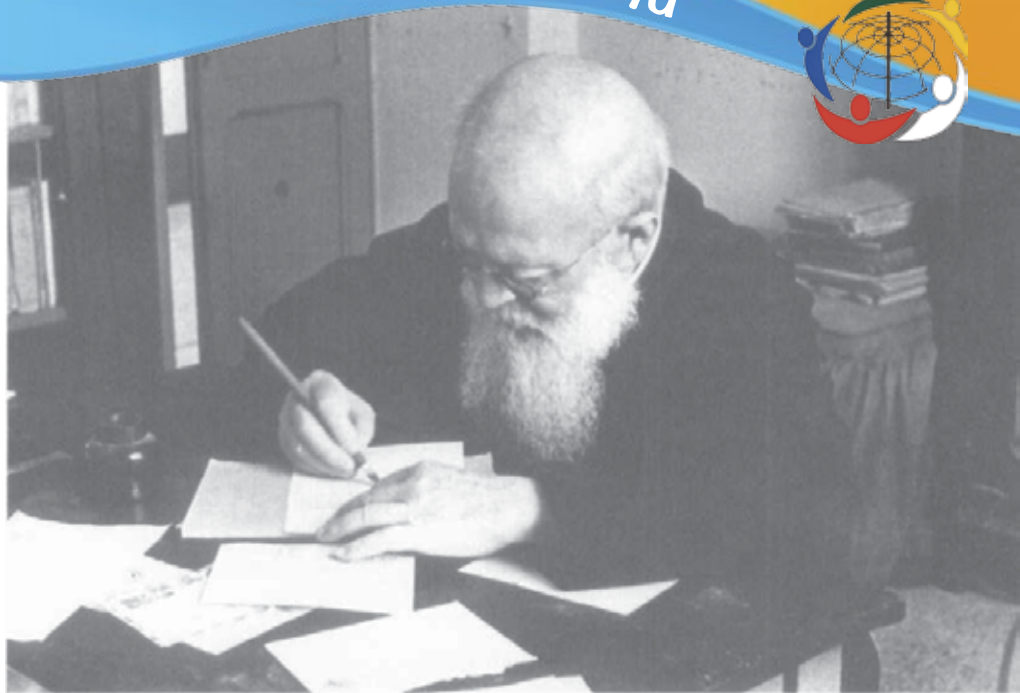
Paolo Manna rođen je u Avellinu, u Italiji, 16. siječnja 1872. u skromnoj i pobožnoj obitelji, kao peto od šestoro djece. Nakon osnovne škole upisao je srednju tehničku školu u Avellinu i Napulju, a nakon toga upisuje studij filozofije na Sveučilištu Gregorijana u Rimu. Ondje je osjetio poziv od Gospodina i ulazi u sjemenište Instituta za vanjske misije u Milanu 1891. godine. Za svećenika je zaređen 19. svibnja 1894. godine u milanskoj katedrali. U rujnu 1895. godine odlazi u Burmu, gdje je djelovao među pripadnicima naroda Geku, o kojem je napisao i knjigu. U tadašnjoj Burmi bio je misionar 12 godina, tijekom kojih je bolovao od tuberkuloze te se tri puta vraćao u Italiju zbog teška zdravstvenog stanja. Poslije zadnjeg do-

laska u Italiju, na svoju veliku žalost, ondje i ostaje. Na taj će način otkriti Božju volju za svoj život: pisanjem i publikacijama biti misijski animator cijele Crkve, misionar Misijske zajednice.

Tijekom idućih 40 godina svu svoju energiju usmjeravao je na širenje misionarskog žara među klericima i laicima. Cilj njegova rada nije bilo samo širenje vjere u svijetu i pomaganje misionarima molitvama i priložima, nego prije svega upoznati ljude s dužnošću širenja Crkve, da bi dobila više misionara, tako i među domaćim svećenstvom, da bi svoju zadaću u potpunosti mogla ispuniti. Kao urednik časopisa *Le Missioni Catoliche* (Katoličke misije), a posebno u svojem prvom djelu, *Nedovoljno je misionara*, potaknuo je nevjerovatno oduševljenje

„Ako pak ne možete ići u misije, zapamtite da uvijek imate dužnost biti revni i promicati sva djela koja su usmjerena da im pomognu i podrže ih.“ (Bl. Paolo Manna)

za misije i velik broj misijskih poziva. Na taj je način počelo njegovo veliko djelo poticanja svih svećenika na interes za misije.

Njegov san o osnivanju Misijske zajednice za kler ostvaren je s podrškom pape Benedikta XV., i to zahvaljujući spremnu zalaganju bl. Guida Marije Confortija, biskupa Parme i utemeljitelja misionara ksa-verijanaca. Prvi međunarodni kongres Misijske zajednice (održan 3. siječnja 1922.) govorio je o nužnosti poučavanja o misijama u bogoslovijama, što je dotada bilo nepoznato područje u katoličkim obrazovnim institutima. Da bi potaknuo razvoj mnogih poziva za misije, o. Manna je u svojim mnogobrojnim napisima naglašavao nezamjenjivu ulogu svećenika u naviještanju evanđelja i stvaranju misijske svijesti u Božjem narodu. Papinska misijska zajednica brzo se širila nakon što je papa enciklikom *Maximum illud* (1919.) potaknuo da bude prisutna u svakoj biskupiji. Svojim brojnim propovijedima i publikacijama oduševljavao je kler i laike za misijski ideal, a mladim je ljudima postavio izazov da taj ideal ostvare. Za njega nije postojao misijski poziv različit od svećeničkoga ili općenito kršćanskog poziva, a njegovo geslo bilo je: „Svi su misionari!“ Smatrao je da su svi krštenici misionari, ali ponajprije da je „svaki svećenik po svojoj prirodi i definiciji misionar“.

Zadaća je Misijske zajednice promicanje misijskog djelovanja i širenje misija izravnim angažmanom onih koji su, poput apostola, primili zapovijed: „Pođite, dakle, i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga...“ (Mt 28, 19)

Žalio se da je velik dio klera „zaboravio na veliku i temeljnu istinu“, onu da je „primarna dužnost Crkve evangelizacija svijeta – cijelog svijeta“. Univerzalni misionarski duh mora ići ukorak s duhom jedinstva s onima koje prve nazivamo „odijeljenom braćom“, i to je „nužan uvjet za pobjedu evanđelja u svijetu“.

Svojim je istraživanjima i smjelim izjavama bl. Paolo proročki navijestio deklaracije Drugoga vatikanskog sabora, posebice *Ad Gentes* (2, 39), *Lumen Gentium*, *Optatam Totius* (20) i *Presbyterorum Ordinis* (10). Zajedno sa svećenicima, redovnicima i posvećeni laici također su prirodni misijski radnici. Godine 1949. dekretom *Huic Sacro Kongregacija* za širenje vjere i njima je omogućila članstvo u Zajednici. Dekretom od 28. listopada 1956. papa Pio XII. dao je Zajednici naziv *papinska* te je preimenovana u Papinsku misijsku zajednicu svećenika, redovnika i posvećenih laika. Kraće se naziva Papinskom misijskom zajednicom (PMZ). I sam je o. Manna u svojem institutu služio od

1924. do 1934. kao vrhovni poglavar. Plod su njegova djelovanja *Opažanja o modernoj metodi evangelizacije*, u kojima predlaže posebnu i drugačiju formaciju većeg broja bogoslova u misijskim zemljama i osnivanje mjesnih crkava koje bi vodilo domaće svećenstvo. U svojim je kasnijim godinama, kao u snu, skicirao svoj velik, proročki i dalekosežan misijski plan: naše crkve i naviještanje evanđelja. Netom prije održavanja Drugoga vatikanskog sabora pozvao je starije crkve da osnuju misijske bogoslovije da bi izravno mogle sudjelovati u evangelizaciji svijeta i pomoći mlađim misijskim crkvama.

Blaženi Paolo Manna ostao će zapamćen i po zalaganju za osnivanje Družbe sestara misionarki od Bezgrješne, kao i po brojnim knjigama i izdanjima. Osobito je zaslužan za uvođenje inovativnih metoda misionarskog rada, a njegovo je, tvrde upućeni, najveće nasljeđe koje je ostavio budućim naraštajima njegov osobni primjer. Njegovu neugasivu strast za dobrobit misija nisu mogle uništiti ni bolest ni patnja. Do smrti se vodio geslom: „Sva Crkva za sav svijet!“

O. Paolo Manna umro je 15. rujna 1952. u Napulju, a papa Ivan Pavao II. proglasio ga je blaženim 4. studenoga 2001. godine.

EKVADOR
– S. Magdalena Juretić

Draga braćo i sestre u vjeri, srdačno vas pozdravljam u duhu vjere i nade!

Prvi put je da se ovako javljam, ali vjerujem da ne i posljednji. Prošlo je gotovo šest godina otkako sam prvi put išla u misije, kao volonterka. Po povratku kući učinila sam malu pauzu, razmislila i odlučila da se ponovno vraćam, no taj put ne kao volonterka, već da bih se pridružila redovničkoj zajednici.

Četiri godine sam već dio zajednice Krista Misionara Molitelja, te sam sada u drugoj godini novicijata i ako Bog da, u listopadu bih, zajedno s još jednom sestrom trebala imati prve zavjete.

S nepunih 18 godina, kad sam se prvi put odlučila ići u misije, moja odluka u početku nije bila dobro prihvaćena, no ja sam unatoč svemu odlučila ići. Češće se može čuti da mladi idu raditi nekamo van, ali puno rjeđe da idu na drugi kraj svijeta da bi pomagali, pa je to bilo malo iznenađujuće i za moje drage ljude iz sela Srijane, u zaleđu Omiša. No sad je već većina prihvatila da je to moja odluka i moj put, iako uvijek kada dođem u posjet domovini, mogu čuti od mnogih da bi bilo bolje da se vratim. Razumijem ih, jer ponekad je teško razumjeti da se jedna mlada osoba odluči na takav put.

Sada, s 24 godine, mogu reći da sam veoma sretna i ispunjena oni-

me što radim i iako je nekada teško suočiti se sa svim stvarima s kojima se susrećemo, Gospodin je onaj koji daje snagu za svaki novi dan.

Ekvador je jedna predivna zemlja, no često dok gledamo te ljepote i prolazimo kroz predivni krajolik, nismo ni svjesni koliko ima onih potrebitih za koje nitko ne zna, koji se kriju malo više u unutrašnjosti, možda kamo i auto teško može doći i gdje je pitka voda luksuz koji si teško mogu priuštiti, gdje mladi obiteljsku ljubav traže

na ulici, a svi znamo da tako ne bi trebalo biti.

U radu s djecom koja pohađaju našu školu, s djecom s kojom imamo vjeronauk te s djecom i mladima s kojima se susrećemo svakog dana mogli smo primjetiti da imaju toliko nutarnjih rana, da im nedostaju osnovne kršćanske i ljudske vrijednosti i vrline. Rane najčešće potječu iz djetinjte dobi, a u većini slučajeva upravo dolaze od uže ili šire obitelji, zbog nedostatka vrijednosti i vrline, što bi upravo obitelj otpočetak već

„Gospodin nam daje snagu za svaki novi dan“

trebala učiti djecu, a poslije u tome pomagati i škola. Osjećaj samoće, bezvrijednosti, nedostatka ljubavi, bol koju osjećaju najčešći su razlozi zbog čega upadaju u probleme kao što su loše ponašanje, krađe, alkohol, droga, a naposljetku, nažalost, i bande. Mala djeca već od šest godina znaju biti dio takvih problema.

Mi se s tim susrećemo svakodnevno, ali ne osuđujemo ih, kao što to većina drugih radi, već pokušavamo doći do srži problema i pomoći im riješiti to. Nitko od njih ne čini loše stvari samo zato što to želi, već u većini slučajeva misli da će im tako biti lakše. U takvim stvarima pronađu neku privremenu „utjehu“, osjećaju se da su napokon nekomu bitni.

Primjećujući da je taj problem tako rasprostranjen, odlučili smo da im pomognemo na duhovnoj bazi, da im pomognemo da ojačaju svoj nутarnji ja, da osjete snagu živog Boga, koji je uvijek uz nas, da započnu s procesom liječenja svojih rana, da spoznaju istinske vrijednosti i vrline. Krenuli smo malo intenzivnije s konvivencijama, duhovnim obnovama i duhovnim vježbama za mlade, baš iz tog razloga. Možemo vidjeti velike promjene kao plodove svojih nastojanja. Možda je najteže od svega kad se dijete želi mijenjati, ali s povratkom u obitelj i u prijašnju okolinu često ponovno „padne“ te smo iz tog razloga odlučili započeti više rada i sa samim obiteljima, jer velik dio svega konačno ovisi o njima.

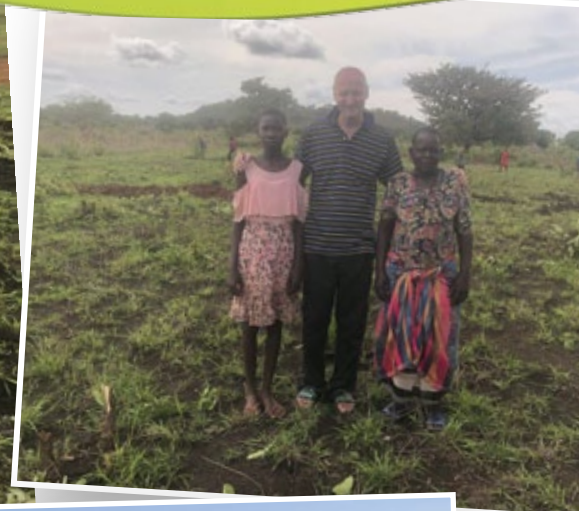
Velika radost nam bude kad se tko od naše djece i mladih odluči pomagati na idućoj konvivenciji, svjesni koliko je njima to pomoglo i sa željom da i oni pomognu drugima. Ponekad se javi velik broj njih te nekima moramo reći da, ipak, sačekaju drugi put, ali da nas prate svojim molitvama, jer to je ono što nam snagu daje.

Kad sam tek stigla kao volonterka, sjećam se da sam odmah primijetila jednog dječaka u 2. razredu koji gotovo nikada nema zadaću. Tako je prošao prvi naš zajednički tjedan, pa drugi i tad sam upitala sestre za njegovu situaciju. Zнала sam da treba postojati neki razlog zašto je on jedini u razredu koji ne piše zadaće. Sestre su rekle da ga je mama njima ostavila pred vratima kad je bio mali i da je bio s njima nekoliko mjeseci. Poslije toga se mama vratila po njega kao da se nikada ništa nije dogodilo. Mama je često mijenjala partnere te ima više djece s različitim partnerima. Djeca nikada nisu imala sigurnost doma i ljubav koja im je bila potrebna. Mi smo počeli raditi malo više s njime i odmah se vidio napredak. Maleni je samo trebao znati da je netko uz njega i već bi sam prionuo k zadaći. No mama ga je poslije nekog vremena prebacila u drugu školu, gdje je, nažalost, upao u loše društvo te već sa 10 godina, a možda i ranije, počeo konzumirati drogu. Na

svu sreću, opet se vratio k nama i zatražio pomoć. Sada ima 13 godina, trenutno je u rehabilitacijskom centru i dobro je, no ne želi se još vraćati kući dok ne bude siguran da se može suprostaviti svijetu koji ga čeka kad se vrati.

S njim živi još 10-ak mladih, u dobi od osam do 17 godina, koji su se susreli sa sličnim problemima. Mi kao zajednica pomažemo duhovno i ono što sam mogla primijetiti u ovo vrijeme što im pomažemo jest da gotovo nitko od tih mladića i djece nije prije poznao Boga. Jedan od njih je tijekom jednog susreta plakao i govorio da su ga bar roditelji učili u vjeri dok je bio mali, jer da sigurno ne bi došao do svoje ovisnosti. Ali, kako ja volim reći, Bog i po krivim crtama piše ravno. Sve što se dogodi u našim životima i što nam je teško shvatiti uvijek na kraju ima neki svoj razlog te će možda svjedočanstvo tog mladića moći mijenjati živote drugih.

Mnogo je priča, puno je iskustva i puno je rada, no nešto moramo ostaviti i za drugi put. Zahvaljujem svim našim dobročiniteljima i moliteljima, bez vas ne bismo mogli sve ovo raditi. Uz vašu pomoć možemo svakog dana nastaviti ondje gdje smo stali, svakog dana pomoći onima kojima je potrebno. Vaše molitve daju nam snagu da ustrajemo i da ustanemo svaki put kada klonemo.

UGANDA
– Don Gabrijel Jukić

Došlo je vrijeme za detaljnije upoznavanje vjernika u Misiji Adea. Nakon slavlja mise, koje su organizirane u sva tri glavna centra – Adei, Nyirkidiju i Aliru, redovito idem po selima u razgledavanje sela i na susret s vjernicima. Upoznajem se s njima te provedem sate u razgovoru s ljudima svih uzrasta i kategorija: „bogatima“, siromašnima, bolesnima, zdravima, veselima, žalosnima... Uvijek sam dočekan srdačno i ponešto se pripremi za jelo i pilo, jer velika je čast što misionar i njihov pastir – župnik dolazi njima u posjet na njihov posjed. Ponude pečeno pile i kasavu, a piva od sogama bude u „izobilju“. Pozovu se susjedi i rođaci i otvaraju se mnoge teme.

Obično uvodnu riječ imaju katehisti iz Župe Adea Jimmy Okiror ili Yunus Ojala, koji redovito idu sa mnom. Uvijek nas dočeka katehist koji je zadužen za svoje selo. Priča se o povijesti njihove loze te sela kojemu sam u posjetu. Veoma im je važno da se osobno upoznaju sa

Život u Misiji Adea

mnom. U krugu oko mene jedan po jedan ustaju i kažu ime i prezime i ponešto o sebi. Ljudi koji ne znaju engleski govore na jeziku ateso ili leb turu. Ako ja ne razumijem sve što kažu, tražim katehiste da mi prevedu. Kad se tako pristupi ljudima i njihovim problemima, tek tad se vidi sva stvarnost koju su ti ljudi prošli i što sve prolaze. A sve smatraju križem i kažu da ga rado nose.

Problem s razbojnicima i sušom

U zadnje vrijeme zbog suše i Covid-19 došlo je do velikih problema s porastom razbojstva. Gotovo svaku večer netko ostane bez stoke i nerijetko razbojnici ubiju nekoga. To je napravilo ozbiljne probleme ljudima u svim dijelovima misije, pa čak i cijele sjeverne Ugande. Razbojnici pljačkaju bez imalo obzira, sve i svakoga, otimaju čitava stada ljudima, i koze, i ovce, i krave, a

ako ne nađu ništa, onda pljačkaju kuće, krađu žito i radne alate. Ako se tko usprotivi, ubiju ga. Zbog toga se ljudi noću zaključavaju, a danju se ne udaljavaju iz sela te ne uspijevaju posijati polja, koja im život znače. Stoka se prodaje ispod cijene jer ju ne mogu zaštititi i onda ju je bolje prodati nego da ju razbojnici otmu. Jedini je način da se stoka spasi da se svaku večer otjera k vojnicima, koje je poslala vlada, te se kod njihove baze zatvori u tor. Sve je više vojnih baza i to je zasluga jedini spas, inače ljudi bi morali bježati na jug Ugande, jer život je postao nemoguć na sjeveru. Vojnici prave vrlo učinkovite zasjede i akcije te hvataju razbojnike, spašavaju ljude i vraćaju ukradenu stoku.

Međutim, već je mnogo ljudi opljačkano i nekoliko je udovica ostalo s malenom djecom u našoj misiji zbog razbojnika, koji i sami ginu u tim pljačkaškim pohodima.

Razbojnici su ukrali sedam krava Gabrielu Okiroru, katehistu koji je darovao zemlju za izgradnju crkve. Zbog toga sam mu odlučio dati protuvrijednost u novcu za dvije krave, iako on nije tražio ništa. Rekao je: „Bog dao, Bog uzeo. Providjet će Bog za mene opet.“

Suša je već gotovo četiri godine na ovim prostorima, a kako izgleda, i na širem prostoru. Najgore je što je kiša za vrijeme kišne sezone neredovita te se urod prepolovi. Jednostavno, nema kiše u pravo vrijeme, a poslije obilne padavine ne pomažu. Sustav zalijevanja ne postoji u ovim predjelima te se eksperimentira i s drugim biljnim kulturama. Sve više se sije kukuruz, jer je znatno otporniji na sušu od drugih biljnih kultura. Oranje volovima nedovoljno je duboko, a traktorom za većinu njih preskupo. Usto njihove nisu pripremljene te jedinomu traktoristu u misiji njive naprave tako velike probleme da mu se uvijek nešto potrga na traktoru. Traktorist James Onyanga usprkos svemu nikoga nije odbio i ore koliko može i kako može. Dug je proces dok oni shvate da se mora zemlja pripremiti, a to znači sve panjeve izvaditi iz zemlje te ukloniti kamenje. U suradnji s misionarom Gabrielom ipak ide lakše te ponekada dođu sa zahtjevom da zajedno pripremimo polje za oranje i sjetvu. Ako su ozbiljni u toj nakani, onda im pomažem, ali ako žele samo novac da bi oni uzorali i posijali, onda im kažem da moramo razgovarati o tome. Zasad se rijetki odluču na tako sustavan rad i obradu polja, ali svake se godine javi sve više ljudi. Onda sam zajedno s katehistima odlučio sijati polja kod crkve, kod vanjskih postaja, pa se urod podijeli siromašnim obiteljima ili se ostavi za crkvenu zajednicu za određena slavlja ili sastanke.

Vodovod

Nedaleko od misije u jednom selu postoji veoma velik izvor vode, koji ne presuši ni za vrijeme sušne sezone, te sam zajedno

s katehistima koji su zaduženi za izgradnju misije i svećenikom Johnom Boscom Sireom, koji je zadužen za pastoralni rad u Misiji Adea, započeo pripreme za dovod vode u misiju.

Naravno, voda je na privatnom posjedu i trebalo je ići na pregovore. Kad smo došli, izišla je pred nas žena koja se zove Tereza Anyopu, vlasnica zemlje i izvora. Udovica je i živi sama s četvoro malene djece. Pružila mi je ruku, ali ja sam joj zbog epidemije dao stisnutu šaku, no to nije prihvatila. Ja njoj objašnjavam i pružam opet šaku, ali Tereza nikako da shvati i uporno pruža ruku, a ja ne znam što se događa. Onda je katehist Jimmy objasnio Terezi i ona je rekla da ga razumije, ali opet je pružila ruku i kazala da se ne boji ni Covid-19 ni smrti. Onda smo joj svi pružili ruku i upoznali se s njom. Izložili smo joj razlog našeg dolaska, a ona nas je pozorno saslušala te smo otišli na izvore vode. Voda je izvirala na nekoliko mjesta – veliki izvori s puno vode. Nevjerojatno je odakle tolika voda dolazi. Kažu da izbija iz dubine i da je vrlo bistra i hladna, u što sam se i uvjerio. Vodu smo svi kušali i ustanovili da je dobre kakvoće. Kad sam pitao Terezu koliko ona traži novca ili krava za vodu, odgovorila je da je njoj Bog dao vodu besplatno i da će i ona nama dati vodu besplatno. Na predjelu gdje ne postoje ni potoci ni rijeke, tek na dva mjesta postoje izvori s vodom, to je velik dar i znak velike vjere u Boga. Tako je plan napravljen i počelo se skupljati novac, što će, po svemu sudeći, dugo trajati, jer velik je to projekt, najveći poslije izgradnje crkve, koji je u punom zamahu.

S vjerom u Boga kakvu imaju Tereza Ayopu i Gabriel Okiror jednog dana će i voda biti dovedena u misiju, crkvu, bolnicu, školu, a planiramo otvoriti i javne česme, što će uvelike pomoći ljudima da im voda bude nadohvat ruke. I sve besplatno, jer i nama je Bog dao besplatno.

Fotografije: Saša Četković (Benin)

BENIN
– S. Ivančica Fulir

„Bolesna djeca nisu samo broj“

Naše misionarke prvu su ambulantu otvorile 1988. u selu Affame, a drugu na sjeveru Benina, u selu Biro, prije desetak godina, a treću u selu Banigbe-Gare ove godine. Evo nekoliko riječi o svakoj ambulanti, gdje se svakodnevno događaju Božja čuda.

Za ambulantu u Affameu i ptice na granama znaju. Otvorena prije 34 godine, i dan-danas ispunjava svoju svrhu. Dnevno se u kišnoj sezoni na dvorištu nađe i 100 ljudi. Raduje nas činjenica da u naše ambulante dolaze ljudi i iz drugih sela, jer dobar se glas daleko čuje. Velik trud ulažemo u nabavu i skladištenje lijekova. Nalazimo se u tropskoj Africi, gdje mjesecima bude više od 80 % vlage u zraku te lijekovi, ako nisu pravilno uskladišteni, gube svoja svojstva. Također pazimo na nabavni lanac, jer je afričko tržište prepuno lijekova kojima je istekao rok trajanja, a koji se šalju iz bogatih zemalja te se ovdje prepakiraju

i ponovno prodaju kao novi lijekovi. Ti su lijekovi povoljniji na tržnici, ali, jednostavno, ne djeluju. Ljudi već desetljećima znaju da lijekove koje dobivaju kod časnih sestara djeluju, tako da dolaze i iz udaljenih sela, u kojima čak i postoje druge ambulante. Sve zbog kvalitete liječenja.

U selu Biro u posljednje vrijeme uočava se porast psihičkih i mentalnih bolesnika koji traže pomoć. Redovnice pokušavaju udovoljiti toj novonastaloj potrebi u suradnji s liječnicima, koji povremeno priskaču u pomoć, s ciljem olakšavanja patnja ljudi. Nedavno sam u tu ambulantu dovezla jednoga poljskog misionara kojemu je pozlilo prigodom obilaska udaljene filijale. Dok sam ga prevozila te kad je počeo primati terapiju od s. Gisleine, u trenucima svijesti, jedine njegove riječi bile su: „Hvala ti Bože, hvala ti Bože! Što bih ja sada da nema časnih sestara ovdje... Hvala ti!“ Zajedno s njim u ambulanti je bio devetogodišnji dječak Musafath. Malenog Musu podragala sam po glavici, pretpostavljajući da je došao zbog malarije. A kad ono, to nam je najmlađi psihički bolesnik. S. Gisleine mu u dogovoru s liječnicima daje terapiju i nadzire ga. Što reći? Ljubav između nas je planula, a također se vidi da je velik prijatelj s. Gisleine. Kako i ne bi bio, kad se ona zajedno sa s. Ruth diže u pet sati da bi prije molitve provjerile bolesnike, navečer poslije 22 h, nakon zadnje molitve, ponovno su s njima, a po potrebi bdiju kraj njih u ambulanti. Osjeti se ljubav i briga koju časne sestre pružaju bolesnicima te oni imaju povjerenje u njih. A uz lijekove, za malenog Musu osigura se i kakvo voće ili keks. Njegova baka, koja mu je pratnja, kada sestre uđu u sobu, samo sklapa ruke na molitvu i zahvaljuje. Inače je muslimanka, ali je zajedno s Musom svaku večer, dok smo molile *Kronicu* ispred našeg sirotišta, došla da bude s nama, govoreći da jedino sestre i Bog mogu spasiti dječaka. Znade da je unatoč dijagnozi Musa pod najboljom mogućom skrbi, jer bolesnike kao što je on, kada zapadnu u delirij, ljudi u selu od straha iznesu izvan sela i zavežu za drvo dok se ne smire ili dok ne umru. Strašne se stvari događaju psihičkim bolesnicima u nerazvijenim

selima na sjeveru zemlje. Tako da je ta ambulanta u potpunosti iskorištena i služi svrsi.

Treća je ambulanta posebna jer je namijenjena samo za djecu, iako i u ostalim ambulantom najveći broj pacijenata čine djeca. Banigbe-Gare je novi, veliki projekt, na koji smo se odlučile iako su vremena teška i nestabilnost u svijetu raste. Financije nam nedostaju, ali također ne možemo zatvarati oči pred potrebitima. Ono što su hrvatske misionarke započele, mlade beninske sestre nastavljaju, pa što dragi Bog da. Trenutačno u novoj zajednici u Banigbe-Gareu žive i rade dvije Marijine sestre, koje su po struci medicinske sestre. Njihova soba, u kojoj žive, nalazi se u zemljanoj kućici, u kojoj još ima nekoliko prostorija, koje služe kao privremena ambulanta. Struje u selu nema te se nalaze u iznimno teškim životnim uvjetima. Probijajući se do našeg zemljišta, gdje smo zamislile izgraditi kuću za nas redovnice i ambulantu koja će biti dostojna da nosi ime ambulanta, pitam pola u šali pola ozbiljno s. Solange i s. Rolande postoji li još koja šikara izvan civilizacije u Beninu a da ondje nismo prisutne. Kroza smijeh odgovara s. Solange da ćemo ju, ako postoji, naći, samo da prvo ovu ambulantu postavimo na noge. Svidio mi se njezin odgovor, jer je to oduvijek i bio pristup naših misionarki. Ondje gdje druge družbe nisu prisutne, gdje su uvjeti života najteži, uvijek negdje na periferijama, gdje su ljudi u potrebama, ondje je mjesto Marijinim sestrama.

Dok se vraćamo u improviziranu ambulantu, koja je oko kilometar udaljena od zemljišta koje smo posjetile, polaganim i klimajućim koracima kreće nam ususret jedna malena djevojčica. Sestre su povikale s iskrenim veseljem: „Odile!“ i požurile u njezin zagrljaj. Počele

su mi prepričavati borbu za njezin život prije dva tjedna. Malenu je mama dovela s već uznapredovalom malarijom i to najtežim, cerebralnim oblikom, kod kojeg je smrtnost i dalje visoka. Malena je ostala nekoliko dana u ambulanti, a sestre su se dan i noć izmjenjivale u skrbi za malenu. Bila je na samoj granici da prijeđe s ovog svijeta, ali Gospodinu se svidjelo da ju preko truda i žrtava sestara ostavi među nama. Govori s. Solange da bi bez njih malena sigurno umrla, jer mama nije imala sredstava za liječenje, a kamoli da plati put s malenom u grad do prvog liječnika. A u kojem je bila stanju, ne bi niti preživjela put. „Život malene Odile vrijedi svake žrtve, zato je dobro da smo ovdje“, zaključuje s. Solange. Nažalost, četvero djece u prvom mjesecu rada ambulante nije bilo te sreće; doveli su ih prekasno i preminula su od malarije, za koju inače postoji lijek. Sestre sa suznim očima prepričavaju svaki slučaj. Ljudi u tom kraju ne koriste mreže za spavanje protiv obrane od komaraca ni zaštitne mreže na prozorima i vratima, a kućerci su prepuni komaraca. Roditelji su tijekom tjedna na poslu u susjednoj Nigeriji, tako da su djeca prepuštena samima sebi. Sestre su uz rad u ambulanti, u dogovoru sa župnikom, počele držati predavanja nakon misa u župi i filijalama o preventivnoj borbi protiv malarije, kao i o važnosti brze reakcije kad se oboli.

Mogu samo reći da sam ponosna na svoje susestre koje rade u ambulantom. To je golem dio našeg apostolata. Velik broj sestara 100 % svojeg vremena koristi za bolesnike i velik dio naših financija odlazi za taj apostolat. Troškovi održavanja dviju ambulanta i izgradnje treće nisu maleni. Štoviše, veliki su. Naše sestre rade besplatno, tj. za svoj rad ne uzimaju naknadu od bolesnika, koji ponekada nemaju novca ni za lijekove, nego se pouzdamo da nas Božja providnost ne će ostaviti same. Budući da su dosada ambulante radile i sestre živjele od naših dragih dobročinitelja, vjerujemo da će tako biti i dalje.

Preporučamo sve naše sestre i sve naše apostolate u vaše žarke molitve, uza zahvalu za sva dosadašnja dobročinstva prema nama.

S. Kata Karadža, članica Družbe Školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina, misionarka u Ugandi

? Nakon srednje škole stupili ste 1988. godine u Bugojnu u kandidaturu Družbe Školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina. Prve zavjete položili ste 1991., a doživotne pet godina kasnije. Na Papinskom sveučilištu Salesiana u Rimu završili ste pastoral mladih i katehetiku, a na Sveučilištu Sv. Bonaventure u državi New York završili poslijediplomski studij iz franjevačke duhovnosti. Kako ste prepoznali svoj duhovni poziv?

! Svatko od nas ima iskustvo nečega što je teško izreći ili staviti na papir, a to se iskustvo sazrijevanjem još više produbljuje i osnažuje. Duhovni poziv nešto je što u sebi nalazimo, čega postajemo na različite načine svjesni, a istovremeno ostaje svojevrstan misterij koji ne možemo u potpunosti dokučiti. Svakako je to Božje djelo. Slično je s bilo kojim pozivom: bračnim, obiteljskim, redovničkim, ... U svemu otkrivamo Božju nakanu i njegov promisao koji ima s nama, što se naravno ostvaruje u suradnji s čovjekom.

Još u djetinjstvu sam osjećala da trebam ići i pomagati ljudima. Iako je to sve bilo poprilično nejasno i gotovo djetinjte, ta želja u meni nije se gasila. Nakon osnovne u rodnom sam mjestu završila srednju školu. U

tom vremenu moj najstariji brat Filip otišao je u sjemenište, a danas je član Franjevačke provincije sv. Križa Bosna Srebrena. Kao djeca bili smo jako povezani. Kada je otišao, nedostajao mi je unatoč tome što su kod kuće bila još dvojica mlađe braće Gordan i Josip.

Odrastajući uz roditelje Stipu i Anu, braću te baku Lucu u obitelji sam primila temelje kršćanskih vrijednota. U mojoj se obitelji redovito molilo. Moje odrastanje, kao i druge djece oko mene, bio je jedan proces. U tom hodu sazrijevala je i moja odluka za izbor životnog zvanja, odnosno čemu se posvetiti u životu. Iz te je dječje želje moja odluka prerasla u mladenački zanos da budem sestra franjevka.

U rodnoj župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Lajcu djelovali su i djeluju franjevci i sestre franjevke koji su me pripremali za svete sakramente. Na putu do škole, prolazeći svakodnevno pokraj franjevačkog samostana, bilo mi je lijepo vidjeti fratre i sestre. Također s prozora škole ili na igralištu kada smo se igrali ili imali tjelesni odgoj mogli smo vidjeti fratre i sestre jer je škola bila blizu. Nama djeci to je bilo zanimljivo. Uvijek su bili aktivni. Fratri i sestre dolazili su nam također u posjete, posebno otkako je brat postao sje-

meništarac. Sve je to zasigurno ostavilo pozitivan dojam na mene iako sam osobno k njima svraćala samo po potrebi. Naravno, redovito sam sa svojim vršnjacima išla na misu i vjeronauk. Sve je to doprinijelo odluci da nakon srednje škole krenem za ostvarenjem duhovnog poziva i pridružim se franjevačkoj obitelji.

? Obnašali ste odgovorne službe u svojoj Provinciji: odgovateljica kandidatica, zamjenica provincijske predstojnice i tajnica Provincije, a u srpnju 2021. završili ste šestogodišnji mandat provincijske predstojnice. Radili ste također kao vjeroučiteljica u OŠ Lovre pl. Matačića u Zagrebu i pastoralno djelovali u župi Sv. Obitelji. Sada ste misionarka u Ugandi. Kako biste se Vi predstavili čitateljima Radosne vijesti?

! Smatram da su sve te raznolike službe koje sam obnašala oblikovale i moje životno iskustvo. Sve to doživljavam kao veliko bogatstvo. Nije potrebno isticati da je svaka služba i svako prijedeno razdoblje

imalo svoje ljepote, ali i poteškoće. I o svakom tom razdoblju moglo bi se podosta govoriti.

Iako je to teško izreći, ali ako bih se trebala predstaviti u nekoliko riječi, rekla bih da sam školska sestra franjevnica koja – poput sv. Franje – želi slijediti stope Gospodina našega Isusa Krista služeći najpotrebnijima. U ovom životnom razdoblju to ostvarujem u našoj redovničkoj zajednici u mjestu Rwentobo u Ugandi gdje djelujem kao misionarka.

? **Od prvog poziva misionara u Ruandi fra Ivica Perića, početkom 2017., pa sve do završetka službe provincijske predstojnice, zalagali ste se kako bi Zajednica kojoj pripadate zaživjela na afričkom tlu. Međutim, sada ste otišli tamo s namjerom da ostanete. Kada ste osjetili želju da pođete u misije?**

! Često se sjetim riječi svoje majke Ane koja nam je znala reći: „Draga djeco, za sve mora doći vrijeme“. Ove riječi nisam u pojedinim trenucima dobro razumjela, ali s godinama sam više shvaćala što one znače. Sada mogu reći da sam u određenom trenutku osjetila da je došlo vrijeme da pođem u misije. Možda je u tome prisutna ona tiha želja iz djetinjstva da trebam negdje otići, negdje poći kako bih drugima služila. Teško je to protumačiti i naši putevi samo su Bogu znani.

Nakon poziva da dodemo u misije u Afriku i nakon moga prvog posjeta afričkom tlu kao da se u meni nešto dogodilo. Jednostavno sam poželjela doći i služiti tom narodu. Svesrdno sam se zalagala da otvorimo redovničku zajednicu. Jednostavno, kao da sam dobila neku posebnu snagu i bila spremna na sve poteškoće i izazove koji su se postavljali predi mnom. Mislim da je to uistinu opet na djelu bio Bog i da je to bio Božji plan a ja samo oruđe u njegovim rukama. Molila sam se i pozvala sve sestre u Provinciji na molitvu. Prati-la me misao: Ako je to Božja volja, neka se i ostvari, a ja ću uz pomoć sestara zajedno sa svojim savjetnicama i drugim sestrama te dobrim ljudima to uspjati ostvariti, dakle za-

početi djelovanje naše zajednice u Africi, u Ugandi. Naravno podršku i suglasnost imale smo od naše Vrhovne uprave.

Bog je bio na djelu i ubrzo se javilo nekoliko sestara koje su bile spremne poći i služiti na drugom kontinentu među potrebnima. Bila sam Bogu zahvalna i radosna što se to ostvarilo o 75. obljetnici postojanja naše Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina. Među Odlukama Kapitula 2015. bilo je da budemo otvorene za nove izazove i načine djelovanja. Upravo to je bio jedan naš korak u koji smo kao Provincija krenule. Također, bila sam sretna da sam i sama došla sa sestrama u Afriku i s njima na početku boravila tri mjeseca.

Pri kraju završetka službe provincijske predstojnice dugo sam razmišljala kako bih mogla donijeti odgovornu odluku gdje bih sa stečenim iskustvom mogla što više doprinijeti svojoj zajednici. Moleći i razlučujući shvatila sam da je moje mjesto u misijskoj zajednici u Ugandi. To nije bila laka odluka. Osjetila sam gotovo sličnost odluke odabira redovničkog života i ove druge odluke odlaska u misije. Mlađem čovjeku je zasigurno lakše upuštati se u avanture i izazove, a onima koji već imaju određeno iskustvo, to je zasigurno drugačije. I jedno i drugo ima svoje prednosti, a ovisi kako gledamo na njih. No, ništa to nije toliko važno kao volja, želja i cilj koji imamo pred sobom i koji želimo ostvariti.

Za sve ovo učinjeno zahvaljujem dragom Bogu. Božje je to djelo. Uz spomenutu podršku sestara u Provinciji, Vrhovne uprave, dugujemo također zahvalnost fra Ivici Periću za poziv, kao i tadašnjem nadbiskupu Mbarare msgr. Paulu K. Bakyengi. Zahvalne smo također Družbi sestara Kćeri Božje ljubavi koje su nam na početku bile od velike pomoći, kao i mnogim ljudima i našim dobročiniteljima koji su nam iskazali podršku.

? **Misionarka ste u Ugandi koju nazivaju biserom Afrike. Kako biste opisali mjesto i ljude koje susrećete? Kako su Vas prihvatili?**

! Prije ovog odlaska u misije u službi provincijske predstojni-

ce s nakanom osnivanja redovničke zajednice više puta sam posjetila Ruandu i Ugandu. Svaki pohod je bio poseban. Ipak, prvi posjet na meni je ostavio dubok dojam iako nisam bila došla kao turist, već s određenom zadaćom koju sam htjela ostvariti. Uganda je doista biser Afrike. Nisam imala mogućnost za brojnije obilaske, ali ono što sam vidjela doista je lijepo. Ima više nacionalnih parkova s puno raznolikih životinja, kao i druga prirodna bogatstva, jezera, velike plantaže banana, ananasa i drugog tropskog voća. Naravno, osjeća se nerazmjernost bogatstva i siromaštva koje je u Ugandi veoma rašireno. Mjesto u kojem živimo je Rwentobo, a pripadamo župi sv. Franje Asiškoga u Rushooki. Rwentobo se nalazi južno, nedaleko od glavne prometnice odakle se može poći na različite strane. Otprilike za sat vremena vožnje možemo doći do granice s Ruandom. Mjesto je u isto vrijeme živo i tiho. Ljudi su susretljivi. Osjeća se život, ima puno ljudi, pogotovo djece na svakom koraku. Na putu se uvijek može nekoga naći, kao da su uvijek u hodu. Izvanredni su trgovci. Pred mnogim kućicama odvija se svojevrсна trgovina. Naime, ljudi iznesu pred kuću što imaju i prodaju. S njima je moguće pogađanje cijena. Motor je najbrže i možda najraširenije prijevozno sredstvo, a nije rijetkost vidjeti kako na motoru prevoze i do šestoro djece, troje ispred i troje iza, odraslih troje ili četvero, a između njih još pokoja koza ... To je sasvim normalno. Radi se ponajviše manualno. Žene najčešće kopaju njive, a muškarci se bave gradnjom i trgovinom.

Iznenadila sam se kada sam sreća jednu ženu koja je rodila tjedan dana prije našeg susreta i došla tražiti posao kako bi nešto zaradila za hranu jer nije imala što jesti. Priupitala sam je što bi mogla raditi budući da je nedavno rodila. Ona je rekla da bi radila što god treba – od kopanja pa dalje. Nadodala je da je kod njih normalno da neposredno nakon poroda idu raditi. Dala sam joj hranu koju je trebala i poslala je kući. Bila je sretna, a meni je takvo što bilo nezamislivo jer je to nešto što izlazi iz kategorija našega (europskoga) mentaliteta.

Ljudi su nas lijepo prihvatili. Dosta toga smo naučile, ali ima još mno-

go toga što bi trebalo naučiti. Svaki dan je izazov i kao otvorena knjiga koja pruža nove mogućnosti za činjenje dobra i pomagati. Osjećam se prihvaćenom u novoj sredini, a još boljem prilagođavanju doprinijet će veća mogućnost komunikacije za što je potrebno dobro poznavanje njihova lokalnog jezika.

? **Zašto su misije važne i potrebne te po čemu je misionska služba specifična?**

! Vjerujem da misije treba promatrati u širem kontekstu. Crkva je po svojoj naravi misijska i uvijek je aktualan Isusov nalog da *idemo po svem svijetu i propovijedamo Evanđelje*. Taj se nalog ostvaruje od početka u različitim kulturama u različitim krajevima i kontinentima. Zato možemo i govoriti o različitim načinima širenja uvijek istoga Evanđelja, ali u drugačijim okolnostima. Misijska je služba specifična i zbog različitih kultura i uvjeta kojima su misionari izloženi, kao i posebnosti naroda s kojima se susreću.

? **Jeste li se navikli na novi način života? Kako izgleda jedan dan s. Kate, misionarke u Ugandi?**

! Ovih se dana napunilo šest mjeseci od moga dolaska u misije. Za privikavanje na ovakav način života potrebno je i određeno vrijeme. Mislim da sam se prilično navikla iako vidim da će biti potrebno još vremena da bih dublje razumjela njihove običaje, naučila jezik runyankore, ali isto tako da bih se bolje privikla na klimu.

Dani su mi ispunjeni i raznoliki. Kao redovnička zajednica imamo pravila koja se odnose na molitveni i zajednički život te na naše djelovanje. Snagu je potrebno crpiti iz molitve koja je neophodna za naše djelovanje, a naše se zajedništvo jača iz svega toga. Potrebno je uskladiti život i djelovanje zajednice s ostalim aktivnostima usmjerenim prema „vani“, prema ljudima.

Nas četiri sestre (s. Ivka Lučić, s. Elizabeta Žuljević, s. Urša Marinić i ja) mijenjamo se u kućanskim poslovima, a isto tako smo na raspolaganju ljudima u potrebi. Široko je polje djelovanja. Uključene smo u razne aktivnosti: rad s djecom na odgojnom području, susreti i pomoć siromašnima i potrebitima, na raspo-

laganju smo ljudima koji dolaze po hranu, traže posao, pomoć za liječenje, a također posjećujemo bolesnike i ostale u udaljenijim mjestima... Prisutnost redovničke zajednice među narodom i s narodom također je svjedočenje i širenje Radosne vijesti, kako je to naglašavao sv. Franjo svojoj braći – da budu s i među najpotrebnijima, da s njima dijele svakodnevicu kakva god bila.

? **Koliko su vjernici uključeni u misijsko djelovanje i kako se mogu aktivnije uključiti?**

! Vjernici su u ovim krajevima dosta uključeni u život vjerske zajednice. Zapravo se može reći da je kod njih značajno prisutna uključenost vjernika laika u život Crkve i u činjenje konkretnih dobrih djela. Skoro svako mjesto ima katehetu, tj. odgovornu osobu za potrebe vjernika koje oni kao laici mogu obaviti. U nekim mjestima se također osjeća manjak svećenika, tako da je i s te strane služba katehete veoma značajna. Aktivno uključivanje vjernika laika u misijsko djelovanje pretpostavlja temeljitije školovanje. To je važno ne samo kada je riječ o misijskom djelovanju već bi ono bilo veoma značajno i za poboljšanje kvalitete života ljudi koji često žive u siromaštvu. Koliko je god bilo kakva pomoć potrebna i dobrodošla, smatram da je školovanje na različitim područjima uistinu važno.

? **Što mislite koji su najveći izazovi i problemi današnjeg čovjeka i društva?**

! Zna se čuti narodna izreka da svako vrijeme ima svoje brame. Koliko god to izgledalo možda i banalno, čini se da je potrebno imati u vidu da sva razdoblja imaju svoje poteškoće. Zato nema potrebe kukati da je ovo najteže razdoblje ili vrijeme za današnjeg čovjeka, za društvo, za nas ljude ili Crkvu. Treba se suočavati s konkretnim izazovima našega vremena te prepoznavati radosti, uspjehe i dobrotu koja je danas također prisutna u svijetu.

Ono što mi se čini važnim, a što je prisutno kod afričkog čovjeka, jest radost koja se očituje i živi u konkretnim životnim situacijama. U Europi kao da smo zaboravili radovati se u svakodnevici i prepoznavati darove u sasvim malim stvarima. Nedostaje

poleta i oduševljenja za život, a kada bismo bolje pogledali, imamo gotovo sve što nam je za život potrebno. Kao da smo ubačeni u krug – želimo uvijek bolje i više, žudimo za pribavljanjem i posjedovanjem. To ipak na koncu ne zadovoljava i ne ispunjava naša očekivanja.

Još ću istaknuti jednu karakteristiku koju mi u našim krajevima gotovo gubimo dok je u Africi prisutna, a to je življenje zajedništva. Život je mnogo ljepši, radosniji i smisleniji kada životne situacije i izazove znamo dijeliti s drugima. Individualizam – pogotovo na duže vrijeme – prazni živote zajednica i pojedinaca.

? **Koja bi bila Vaša poruka čitateljima Radosne vijesti i što biste nam stavili na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?**

! Naglasit ću dvije stvari koje mi se čine važnima. Ponajprije činjenica da je u središtu misijskoga djelovanja otvorenost za drugoga i prema drugome. Misije stalno podsjećaju Crkvu da nije tu za sebe, već njezin govor, navještaj i njezino svjedočanstvo postaju govor i obogaćenje za druge – pojedince i narode. Isto tako, misijsko se djelovanje ne može ograničiti samo na djelovanje u dalekim krajevima, već je poslanje sastavni dio života svakoga vjernika. Zato smo pozvani živjeti svijest o misijskoj dimenziji vlastitog vjerskoga života i svjedočanstva.

Druga dimenzija misijskoga djelovanja jest u tome da budemo svjesni da postoje širom svijeta mnoge osobe koje žive u mnogo težim uvjetima siromaštva ili čak bijede. S jedne strane to može biti stalni poticaj na pružanje materijalne pomoći, ali isto tako življenje dimenzije zahvalnosti zbog dobara koje posjedujemo, a često smatramo samorazumljivima. Pozvani samo dakle učiti se prepoznavati vlastitu obdarenost. Upravo nam je tu dimenziju zahvalnosti ostavio u baštini sv. Franjo koji je u svemu Boga slavio, hvalio i zahvaljivao što može biti svima nama poticaj za razmišljanje i djelovanje. Iskristila bih na koncu priliku da Vam zahvalim na ovom razgovoru te isto tako pozdravim sve čitatelje „Radosne vijesti“ preporučajući naše djelovanje i cjelokupno misijsko poslanje u vaše molitve.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Molimo da u zakonodavstvima svih zemalja svijeta bude ukinuta smrtna kazna, koja napada nepovrjedivost i dostojanstvo osobe.

Suvremeni se svijet hvali golemom naprednošću. Kad je riječ o tehnici i drugim sličnim dostignućima u medicini i znanosti, to je posve očito. Ali kad je riječ o moralnim pitanjima i ljudskom dostojanstvu, često se i svi ti spomenuti napredci rabe u svrhu povrede ljudskih prava na više razina. Kadšto se druge lišava materijalnih dobara različitim spretnim krađama i otimačinama ili pak bankarskim i lihvarskim djelatnostima. Tako ljudsko dostojanstvo biva okrnjeno, ali svijest o tome da lišiti drugoga života, kao temeljnog prava i njegova dostojanstva, zapravo ide u red najtežih zločina kad je riječ o pojedincima koji te zlo čine. No što je s društvenim zajednicama koje su po svojim upravljačima odgovorne za opće dobro? I u tome je potrebno vrlo mnogo dozrijevanja da se neke stvari poslože u ljudskim glavama. Još uvijek, naime, barem u 53 zemlje postoji zakon o smrtnoj kazni.

Papa se Franjo zauzima za to da se taj zakon ukine u svim državama svijeta i on je u toj stvari na crti

svetog pape Ivana Pavla II., koji je o tome pisao u enciklici *Donum vitae* (*Dar života*), a o tome je govorio i papa Benedikt XVI. Papa Franjo svojom je ovlašću promijenio i ulomak koji o tome govori u *Katekizmu Katoličke Crkve*, točnije br. 2267, koji sada glasi:

Pribjegavanje legitimne vlasti smrtnoj kazni, nakon redovitog procesa, dugo se smatralo prikladnim odgovorom na težinu nekih zločina, te prihvatljivim, iako krajnjim, sredstvom za zaštitu općega dobra. Danas vlada sve veća svijest da se dostojanstvo osobe ne gubi ni nakon počinjenih vrlo teških zločina. Osim toga, raširilo se novo shvaćanje smisla državnih kaznenih odredbā. I na kraju, utvrđeni su djelotvorniji sustavi zatvora koji jamče dužnu zaštitu građana, ali istodobno krivcu ne oduzimaju potpuno mogućnost da se iskupi. Zbog toga Crkva uči, u svjetlu evanđelja, da je „smrtna kazna nedopustiva, jer ugrožava nepovredivost i dostojanstvo osobe“, te se odlučno zauzima za njezino ukidanje u cijelo

lom svijetu. Time se ne dokida pravo na samoobranu, ali taj novi tekst *Katekizma* svojim je pismom popratio pročelnik Kongregacije za nauk vjere kardinal Ladaria, koji, među ostalim, ističe:

Novi tekst broja 2267 Katekizma Katoličke Crkve, koji je odobrio papa Franjo, nastavlja se na prethodno učiteljstvo i nastavlja dosljedni razvoj katoličkog nauka, održavajući postojanim načelo da i dalje vrijedi dužnost javnih vlasti da štite život građana, kao što je učiteljstvo uvijek poučavalo i kako Katekizam Katoličke Crkve potvrđuje u brojevima 2265 i 2266. Novi tekst želi biti poticaj na odlučno zauzimanje, također po smjernu dijalogu s političkim vlastima, da bi se podupro mentalitet koji priznaje dostojanstvo svakoga ljudskog života i stvorili uvjeti koji omogućuju, već danas, da se ukloni pravni institut smrtne kazne ondje gdje je on još na snazi.

Ima li, dakle, jačeg motiva da se molitveno pridružimo toj Papinoj želji?

Završene pripreme prve generacije misijskih volontera

Privlače li vas misije? Volite slušati o stranim i nepoznatim zemljama? Već dugo želite otići na volontersko iskustvo u zemlje Trećeg svijeta, ali ne znate kako?

U tom slučaju čitate pravi članak. Naime, ove je godine u sklopu Centra za duhovnost i kulturu Ignacije, koji djeluje u suradnji s hrvatskim isusovcima, pokrenut novi projekt, nazvan *VolimGA*. Što se točno krije iza toga zanimljivog naslova? *VolimGA* je skraćenica za Volontersku mrežu Ante Gabrić, koja je ime dobila po glasovitome hrvatskom misionaru i isusovcu Anti Gabriću. To je program osposobljavanja i slanja osoba na volontersko iskustvo izvan Europe. Program prati cjelokupan proces zaprimanja prijave, organiziranja puta, osposobljavanja i formacije volontera te pruža podršku volonterima za vrijeme volontiranja u izabranoj državi i zajednici. Ove godine moguće je volontersko iskustvo provesti na tri različita kontinenta. U Africi – u zemljama Ugandi i Beninu, u Južnoj Americi – u Ekvadoru te na azijskom kontinentu – na Filipinima. Volontira se u zajednicama hrvatskih misionara ili u lokalnim organizacijama. Minimalno je vrijeme volonterskog angažmana dva mjeseca. Program je namijenjen svima koji osjećaju želju da na takav način pridonese lokalnoj zajednici i stanovništvu u zemljama

Trećeg svijeta i koji su u mogućnosti prisustvovati cjelokupnoj pripravi prije puta te odraditi minimalno dva mjeseca volonterskog angažmana u kojoj od navedenih zemalja.

Priprava volontera prije puta traje tri mjeseca i koncipirana je u pet cjelodnevni susreta. Cilj je priprave osnažiti budućeg volontera za iskustvo volontiranja, a ona je spoj ignacijevske duhovnosti, učenja o različitim kulturama te praktičnih savjeta o putu. Usto svaki volonter ima mogućnost duhovne pratnje tijekom osposobljavanja, ali i volontiranja. Baština sv. Ignacija i ignacijevska duhovnost privlačna je i danas mnogima te može odgovoriti na suvremene izazove čovjeka. Zbog toga je ona u temeljima projekta *VolimGA*. Načela te duhovnosti, poput gesla tražiti i pronalaziti Boga u svemu, kao i vještine razlučivanja, uvelike mogu pomoći volonteru tijekom same priprave, ali i volontiranja, da uči i prepozna kako surađivati s Bogom u svakodnevnicima, neovisno o okolnostima u kojima se nalazi. Tako se već i tijekom priprave potiče budućeg volontera da budu neprestani tražitelji tragovala Božje prisutnosti, bilo za vrijeme predavanja, zajedničkog ručka, prak-

tičnih vježbi ili u susretu s drugim i drugačijim kulturama. Na taj način u programu *VolimGA* volonter može dobiti sveobuhvatnu pripravu na jednom mjestu, i to ne samo za buduće volontersko iskustvo, već i za svakodnevni život. To je svakako novost i osvježanje na hrvatskoj misijskoj sceni.

Program se odvija dva puta godišnje, u proljetnoj i jesenskoj shemi, a više informacija o projektu moguće je saznati na mrežnoj stranici Centra Ignacije www.ignacije.hr. Na projektu *VolimGA* radi jedan volonterski tim, koji ulažući svoje vrijeme, trud i ljubav gradi bolju stvarnost u često turobnoj svakodnevnicima, a čine ga stručnjaci iz različitih područja i s bogatim životnim iskustvom.

Završila je prva formacija volontera koja je započela početkom četvrtog mjeseca ove godine, dojmovi su veoma pozitivni i s veseljem očekujemo odlazak prve generacije u misije! Također ohrabrujem i sve ostale da se pridruže projektu *VolimGA* i dožive neprocjenjivo iskustvo, koje će obogatiti i njih same i zajednicu oko njih.

Andreja Čondor,
volonterka projekta *VolimGA*

Vapaj za novim misijskim zvanjima

Fra Ivica Vrbić, OFM Cap., misionar iz Bolivije, zajedno sa svojim subratom Jimmyjem Alvaradoom, OFM Cap., s. Augustinom Barišić, članicom Klanjateljica Krvi Kristove i svojim rođakinjama, 28. srpnja 2022. u predvečerje posjetio je re-

dovnice u zajednici Doma majke M. Terezije, pri samostanu Milosrdnih sestara Sv. križa u Đakovu, gdje je također smješten i misijski ured. Fra Jimmy Alvarado rodom je iz Perua, a trenutačno je na studiju u Rimu.

Fra Ivicu dočekale su voditeljice

misijskog ureda s. Ignacija Ribinski i s. Jelena Kovačević, zajedno sa s. Valerijom Široki, provincijskom poglavaricom, s. Esterom Radičević, kućnom poglavaricom i ostalim časnim sestrama iz zajednice. Nakon radosna dočeka na porti zajedno su

se uputili u kapelu, gdje su molitvom i pjesmom pozdravili Gospodina, a nakon toga, uz okrepju u blagovolištu, fra Ivica je iznio sestrama svoje svjedočanstvo života u misijama i svoju želju i molitvu da sestre Sv. križa dođu u misije u Boliviju. Posebno je snažno bilo njegovo svjedočanstvo pouzdanja u djelovanje Duha Svetoga, kojemu se fra Ivica obraća uvijek kada treba propovijedati ili govoriti.

Uvijek u molitvi Bogu prepušta konkretne situacije u svojoj misiji, kao i projekte za potrebe misije. A Bog mu uvijek odgovori na molitve i pošalje traženi znak da bi znao je li taj projekt Božja volja ili ne. Jednom,

ove sestre tvoje su zaručnice, a ne moje, ti im pomoz!" I ubrzo je stigla uplata dobročinitelja upravo u iznosu koji je bio potreban.

Fra Ivica je sestrama predstavio područje djelovanja u Boliviji i projekte koji su u planu. On je zahvalan Bogu za dobročinitelje, jer je zahvaljujući njihovim darovima moguće ostvariti te projekte, kao što su: pomoć bolesnicima u pribavljanju lijekova, zatim pomoć ljudima u hrani i higijenskim potrepštinama, odjeći, a nekima je potrebno i sagraditi krov nad glavom, posebno starijima.

Sljedeći projekt je školovanje djece iz razorenih obitelji i pomoć u pisanju zadaće i učenju te im u tom

vremenu omogućiti obrok. Bitno je raditi s djecom jer su većina od njih žrtve seksualnog zlostavljanja. Trenutačno se skupljaju i donacije za dječji dom. Nakon susreta sa sestrama redovnicama fra Ivica je posjetio misijski ured, koji vodi s. Ignacija Ribinski, a koji trajno, prema mogućnostima, potpomaže školovanje djece iz razorenih obitelji i podupire projekt pomaganja u živežnim namirnicama.

U Boliviji je veliko područje djelovanja i potrebno je ljude posjećivati ondje gdje jesu osim djelovanja u ustanovama koje misionari i misionarke vode, kao što su vrtići i škole. Zato je fra Ivica otvoreno rekao sestrama: „Dodite u misije!“ A sestre su zaključile: „Žetva je velika, ali radnika malo. Molite, dakle, gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju.“ (Lk 10, 2) Ako one same i ne mogu poći u misije, uvijek će rado pomoći molitvom i žrtvom, a Gospodar žetve čuje molitve svojih misionara. (S. Nada Martinković)

Velika radost

U Župi sv. Margarete u Margečanu dvije nedjelje zaredom na misnom slavlju sudjelovao je velečasni Alexandre Saša Adjimon Djivoedo, iz Benina. Prvu nedjelju bio je u koncelebraciji s velečasnim Alojzijem Pakracem i velečasnim Markom Domiterem, a misno slavlje je predvodio varaždinski biskup mons. Bože Radoš. Tim povodom kršteno je peto dijete obitelji Galinec. Druge nedjelje misno slavlje predvodio

je velečasni Adjimon Djivoedo. On je došao u Hrvatsku na studij teologije. Nakon svećeničkog ređenja vratio se u svoj rodni Benin. Veza s Hrvatskom je ostala, pa je tako i ove godine vrijeme svojega godišnjeg odmora iskoristio za posjet Hrvatskoj te je svratio u Župu sv. Margarete u Margečanu. Veseli zbog ponovnog susreta sa svećenikom Sašom, župljani su pozorno slušali njegove priče o Beninu.

Potaknuti pričom o kapeli koja nema krovšte i svaki put kada padne kiša ljudi se razbježe, odlučili su zajedno s velečasnim Alojzijem Pakracem darovati ocu Saši dar kojim bi lakše napravio krov na kapelici.

Ocu Saši želimo sretan put u Benin i nadamo se ponovnom viđenju dogodne.

Viktorija Klemen

Vodinci – Akcija MIVA

Naša je domovina od davnina blagoslovljena misionarima. Velika je to čast, ali i obveza.

Da bi misionari lakše radili na svojem poslanju, nužna su im prijevozna sredstva, jer većinom djeluju u krajevima koji su veoma udaljeni od gradskih središta. Osim toga u mnogim dijelovima prometnice su loše razvijene, a naši misionari često idu i kamo rijetko tko dolazi. Prijevozno sredstvo koristi se za prijevoz hrane, građevinskog materijala, bolesnika u bolnice i tako pomažu, ali i spašavaju živote.

MIVA (Misijska vozila) HRVATSKA jedna je od misijskih akcija Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj, a koja je posvećena i svetomu Kristo-

foru, zaštitniku vozača, i to zato da bi se prigodom blagoslova vozila prikupila sredstva kojima pomažemo našim misionarima u njihovim dalekim i zahtjevnim misijskim putovanjima.

Dakle, prikupljena sredstva namijenjena su misionarima za kupnju prijeko potrebnih vozila. Tim će se darom spasiti životi i mnogima vratiti zdravlje, mnogima omogućiti put u školu i još puno dobra. Potaknuti našim župnikom Antom Šiškom, koji je nadbiskupijski povjerenik za misijsku djelatnost te suradnik Papinskih misijskih djela, u našoj župi organiziran je blagoslov prijevoznih sredstava u

nedjelju 24. srpnja, i to nakon sve tri mise. Župljani su se rado odazvali župnikovu pozivu te su strpljivo čekali na svećenikov blagoslov po zagovoru sv. Kristofora, zaštitnika vozača. Dobrotom brojnih vjernika prikupljen je novčani iznos od 4000 kuna, koji je proslijeđen Papinskim misijskim djelima u Zagreb.

**Tekst: Filip Tovilo:
Fotografija: Ruža Keser**

Uspješno provedena Akcija MIVA u labinskim župama

Umjesecima srpnju i kolovozu u labinskim župama provedena je Akcija MIVA, prikupljanje pomoći za nabavu misijskih vozila našim misionarima u siromašnim zemljama. Kod blagoslova vozila prikupilo se 7400 kn, koje su uplaćene na ži-

račun Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj. Zahvaljujemo svim darivateljima, koji su prepoznali važnost te akcije. Neka ih dragi Bog blagoslovi i nagradi za nesebičnu ljubav koju su i na taj način pokazali potrebitima! (L. B.)

Župna zajednica Gospe od Anđela u Gornjoj Tramošnici proslavila je spomendan sv. Kristofora u nedjelju 24. 7. 2022. te zahvalila Gospodinu Bogu za svaki prijeđeni kilometar. Razmišljajući uz prelijepo evanđelje o molitvi Oče naš, molili smo i litanije puta, koje je Misijska središnjica

izdala za ovu zgodu, te smo nakon svetih misa u osam i 11 sati izmolili i blagoslov za automobile i blagoslovili sve limene ljubimce. Osim automobila bilo je i nekoliko motocikla.

Uzevši prigodne litanije puta te mirise s dragim i poznatim logom te pokoji primjerak naljepnice svetog Kristofora, Tramošnjani su se uputili svojim kućama veoma sretni jer ih je župnik počastio sladoledom. Mnogi

Proslavljena nedjelja sv. Kristofora u Gornjoj Tramošnici

su darovali svoj prilog za misionare. Inače župa, koja sada broji 170 vjernika, veoma podržava sve misijske akcije i svoje misionare. Ove godine uzeli smo veći broj naljepnica i mirisa te litanija puta da bi i župljani koji navrate tijekom godine imali veze sa sv. Kristoforom i s našim misionarima.

Neka dobri Bog čuva naše misionare, a nama dadne snage i blagoslova da ih podržavamo svojim molitvama i svakom drugom pomoću!

Fra Marko Lovrić

Zahvala Bogu za sretno prijeđene kilometre u Župi uznesenja Gospodinova u Novom Travniku

Iz Misijske središnjice u Sarajevu dobili smo dopis i uputu o provođenju Akcije MIVA, koja je vezana uza sv. Kristofora, zaštitnika putnika, vozača, mornara, putovanja, hodočasnika... Rečeno je da se može organizirati u najbližu nedjelju spomendan sv. Kristofora ili prema procjeni župnika. U dogovoru s nacionalnim ravnateljem Papinskih misijskih djela BiH mons. Lukom Tunjićem, ta je akcija u našoj župi provedena u nedjelju 7. kolovoza 2022. godine. Nedjeljne mise u osam i 11 sati predvodio je mons. Tunjić. U propovijedima je, na temelju

misnih čitanja, pozvao na abrahamovsku vjeru, koja u sebi nosi bezgranično povjerenje u Boga i njegovu providnost. Objasnio je i povijest te akcije i prema uzoru života sv. Kristofora, koji je želio služiti najmoćnijemu gospodaru na svijetu, priupitao komu mi služimo. Župnik Marko Majstorović zahvalio je mons. Tunjiću na slavljenju svetih misa i prigodnim riječima u homilijama. Mons. Tunjić je uzvratio zahvalama na pozivu i drugim misijskim akcijama koje župa organizira tijekom godine.

Odmah nakon misa mons. Tunjić je blagoslovio vozače, prijevozna sredstva koje su vjernici dovezli i sve vjernike, koji su imali prigodu uzeti misijske krunice, litanije puta, naljepnice sv. Kristofora, mirise za aute i druge misijske suvenire. Vjernici su se rado odazvali akciji i od srca dali svoj prinos.

Vlč. Marko Majstorović, župnik

Vjenčanja u Župi Skopaljska Gračanica u znaku Akcije MIVA

Ove godine naša župna zajednica prigodom vjenčanja prikupila je posebne priloge za Akciju MIVA. Kako stvari stoje, nadamo se da će to postati praksa i dio pastoralne Župe Srca Marijina.

Ljubav mladenaca jednih prema drugima i ljubav Srca Marijina prema svima nama urodila je tom plemenitom akcijom. Svjesni su zaručnici, njihovi kumovi, roditelji i uzvanici da je ljubav prava tek kad se daje

i da imamo samo ono što smo dali ili što smo spremni darovati. Vođeni srcem i tom mišlju na svadbama zaručnika Dragana Ljubasa i Ive Sušilović, Darija Perića i Manuele Šapin te Tonija Dilbera i Melanije Matić prikupljeno je 2290 BAM (8700 HRK). Darove za Akciju MIVA na svadbi prikupi tko iz bliže obitelji zaručnika.

Mogli su zaručnici u srcu pomisliti da će prikupljanje za MIVA-u umanjiti njihov

primitak, ali nisu. Upravo suprotno, rado su pristali da se akcija provede, čime su pokazali svoju nesebičnost i ljubav prema potrebitima. Neka ih uzajamna ljubav prati cijelog života, a Bog neka obilato nagradi i blagoslovi njihov brak slogom, mirom, radošću i dobrotom. Uz molitve za nove obitelji te zahvale i čestitke, očekujemo nova vjenčanja i nove misijske akcije u našoj župnoj zajednici.

Vlč. Ilija Ivoš, župnik

Svima sam postao sve

INDIJA

– o. Ante Gabrić

Ni uz najbolju volju ne mogu stići na sve. Župa mi je velika. A uza župne poslove puno je i drugih briga. Svećenik je tu sve: na sve strane nas zovu. I bolesnici, i glavari sela da popravimo putove, nasipe i kanale, zatim prehrana djece po osnovnim školama. Od lanjskih 15 000 broj se ove godine popeo na 21 600! Moramo se brinuti i za nezaposlene mladiće. Za njih smo otvorili malu radionicu. Seljacima smo pribavili bolju vrstu riže...

No ovih zadnjih dana posebna su nam briga bolesnici, osobito mala djeca. Mnogo ih je bolesno. A i bijeda je velika. U Otulovoj kolibi leži dvoje, kod Jotiša također dvoje, od kojih jedno boluje od tifusa. Manikova djevojčica ima veliku groznicu. I u Sibuvovoj kolibi leži dvoje bolesne djece, a isto tako i u kolibi hromog Upena.

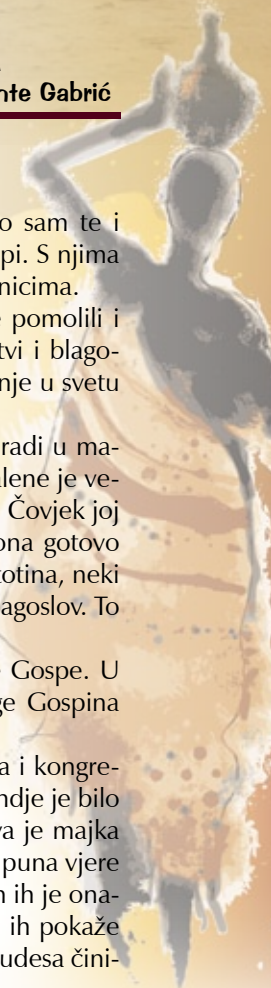
Sdjevojkama naše Marijine kongregacije pohodio sam te i druge bolesnike. One se brinu za bolesnike u župi. S njima sam uredio sve za lijekove i hranu tim našim patnicima.

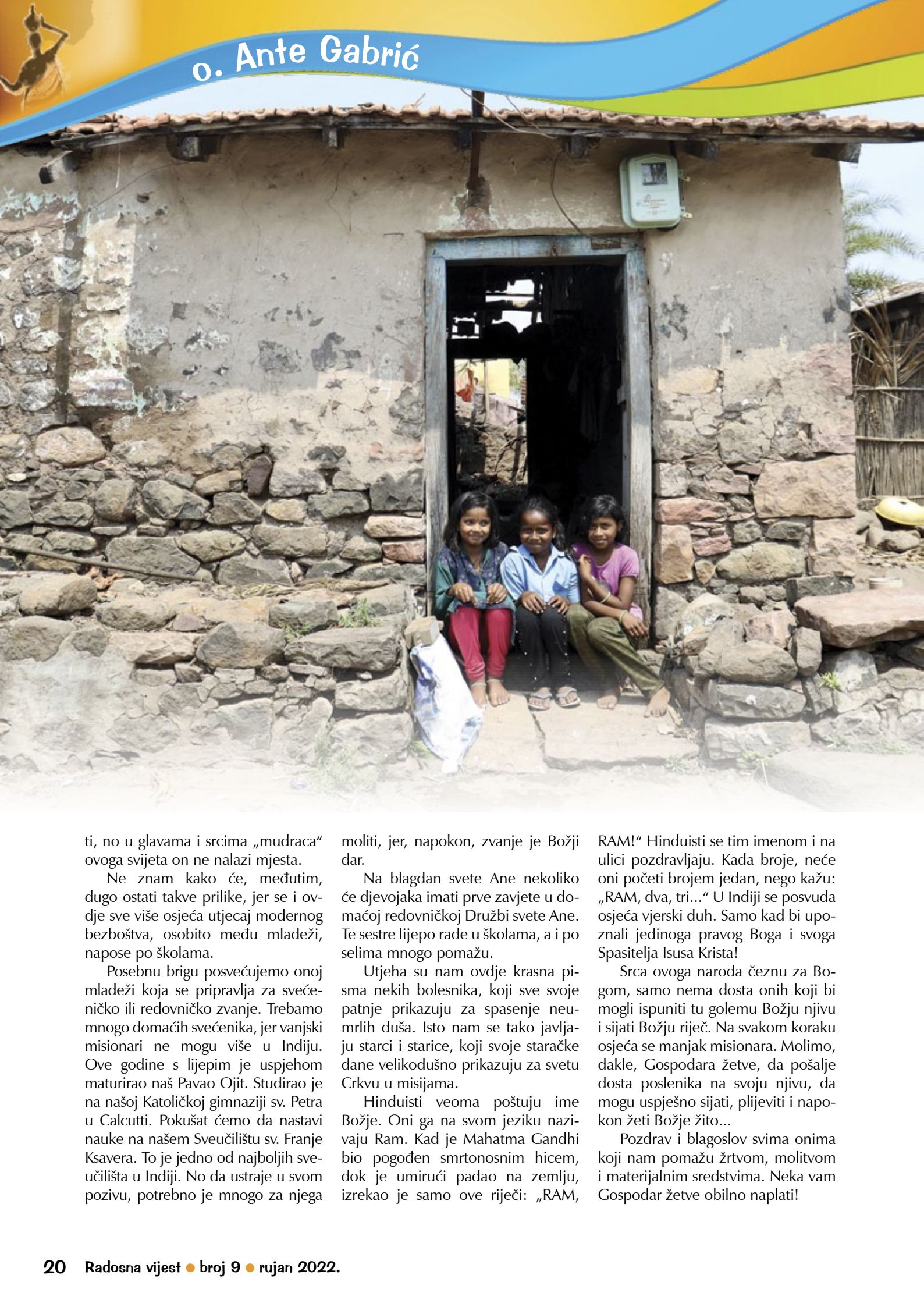
Obilazeći bolesnike po kolibama, svugdje smo se pomolili i blagoslovili njihove kolibe. Koliko li je utjehe u molitvi i blagoslovu! Iako siromašni i bolesni, pokazuju divno predanje u svetu volju Božju.

Dobra majka Magdalena Kanjč, Slovenka, krasno radi u malom dispanzeru. Kućica je mala, no srce majke Magdalene je veliko i još – iako joj je već 80 godina – osjeća se mlado. Čovjek joj se uistinu mora diviti. Usred ove nesnosne vrućine ona gotovo cijeli dan dvori bolesnike. Dnevno ih dođe nekoliko stotina, neki i iz udaljenosti od 30 kilometara. Uz lijek, ona daje i blagoslov. To u Indiji mnogo znači. Tu još ima vjere. . .

Kako je krasno vidjeti majke pred kipom Blažene Gospe. U malim posudama donesu vode, pa njom operu noge Gospina kipa, a onda njom blagoslove bolesnike.

Upravo su kod mene bile urođenička sestra Jacinta i kongregacionistica Protima. Jučer su bile u selu Bonmogri. Ondje je bilo bolesno dvoje djece našeg katehista Onukula. Njihova je majka učinila zavjet dragoj Gospi, „oprala je njezine noge“, i puna vjere tom vodom blagoslovila svoju bolesnu djecu. Sutradan ih je ona – priprosto, divno, donijela u seosku kapelicu da mi ih pokaže – zdrave i vesele. U priprostim dušama Isusu je lako i čudesa čini-

ti, no u glavama i srcima „mudraca“ ovoga svijeta on ne nalazi mjesta.

Ne znam kako će, međutim, dugo ostati takve prilike, jer se i ovdje sve više osjeća utjecaj modernog bezboštva, osobito među mladeži, napose po školama.

Posebnu brigu posvećujemo onoj mladeži koja se pripravlja za svećeničko ili redovničko zvanje. Trebamo mnogo domaćih svećenika, jer vanjski misionari ne mogu više u Indiju. Ove godine s lijepim je uspjehom maturirao naš Pavao Ojit. Studirao je na našoj Katoličkoj gimnaziji sv. Petra u Calcutti. Pokušat ćemo da nastavi nauke na našem Sveučilištu sv. Franje Ksavera. To je jedno od najboljih sveučilišta u Indiji. No da ustraje u svom pozivu, potrebno je mnogo za njega

moliti, jer, napokon, zvanje je Božji dar.

Na blagdan svete Ane nekoliko će djevojaka imati prve zavjete u domaćoj redovničkoj Družbi svete Ane. Te sestre lijepo rade u školama, a i po selima mnogo pomažu.

Utjeha su nam ovdje krasna pisma nekih bolesnika, koji sve svoje patnje prikazuju za spasenje neumrljih duša. Isto nam se tako javljaju starci i starice, koji svoje staračke dane velikodušno prikazuju za svetu Crkvu u misijama.

Hinduisti veoma poštuju ime Božje. Oni ga na svom jeziku nazivaju Ram. Kad je Mahatma Gandhi bio pogođen smrtonosnim hicem, dok je umirući padao na zemlju, izrekao je samo ove riječi: „RAM,

RAM!“ Hinduisti se tim imenom i na ulici pozdravljaju. Kada broje, neće oni početi brojem jedan, nego kažu: „RAM, dva, tri...“ U Indiji se posvuda osjeća vjerski duh. Samo kad bi upoznali jedinoga pravog Boga i svoga Spasitelja Isusa Krista!

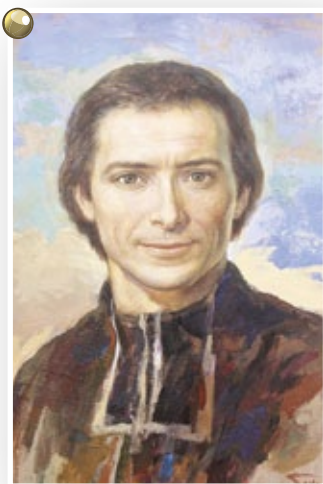
Srca ovoga naroda čeznu za Bogom, samo nema dosta onih koji bi mogli ispuniti tu golemu Božju njivu i sijati Božju riječ. Na svakom koraku osjeća se manjak misionara. Molimo, dakle, Gospodara žetve, da pošalje dosta poslenika na svoju njivu, da mogu uspješno sijati, plijeviti i napokon žeti Božje žito...

Pozdrav i blagoslov svima onima koji nam pomažu žrtvom, molitvom i materijalnim sredstvima. Neka vam Gospodar žetve obilno naplati!

Sveti Marcellin Champagnat

(1789. – 1840.), francuski svećenik i pedagog, utemeljitelj zajednice Mala braća Marijina (školska braća maristi)

Rođen je u Marlesu (središnja Francuska) kao deveto od desetero djece uzorne kršćanske seljačke obitelji. Marcellinov otac Jean-Baptiste bio je poljoprivrednik i trgovac te je usadio Marcellinu spretnost u radu, sposobnost za izravno djelovanje, osjećaj odgovornosti i otvorenost prema novim idejama. Njegova majka Marie Chirat i tetka probudile su u njemu čvrstu vjeru i snažnu povezanost s Blaženom Djevicom Marijom. Kad je Marcellinu bilo četrnaest godina, svećenik koji je prolazio kroz njegovo rodno selo potaknuo je u njemu poziv da i on postane svećenik.

Sa šesnaest godina ušao je u sjemenište i ondje proveo razdoblje od 1805. do 1813. godine. Teologiju je studirao u Lyonu, a među njegovim kolegama bili su sveti Ivan Marija Vianney i Ivan Kladije Colin, kasnije jedan od suosnivača družbe marista. Zareden je za svećenika 22. srpnja 1816.

Bio je duboko svjestan kulturnoga i vjerskog siromaštva djece svojeg kraja i želio je pomoći mladim ljudima u kršćanskom odgoju i obrazovanju. Izjavio je da ne može vidjeti dijete a da mu ne kaže koliko ga Isus voli. Još u sjemeništu pridružio se skupini sjemeništara koji su imali za cilj osnovati zajednicu koja bi nosila Marijino ime i kojoj bi osnovni zadatak bio obnova društva po načelima Kristova zakona ljubavi. Zajednica je ubrzo osnovana i dobila je naziv Marijino društvo.

Marcellin je obavljao službu kapelana u Župi La Valla-en-Gier, 48 kilometara jugozapadno od Lyona, na obroncima planine Mont Pilat. Posjećivao je bolesnike, poučavao djecu, pomagao siromasima i bodrio obitelji da žive kršćanskim životom. Njegov jednostavan i izravan stil propovijedanja, duboka povezanost s Marijom i njegova apostolska revnost osvojili su župljane.

2. siječnja 1817. osnovao je laičku zajednicu Mala braća Marijina, poznatu i kao školska braća maristi, posvećenu Mariji, odgoju i obrazovanju. Prvu mariističku školu otvorio je 1818. u La Valli, a matičnu kuću družbe, *Notre Dame de l'Hermitage*, sagradio je 1824. kod Saint-Chamonda (središnja Francuska). Marcellin je braću mariste pripremao za službe učitelja i vjeroučitelja te za druge dužnosti u odgoju i obrazovanju mladeži.

Imao je problema kod otvaranja škole jer dio klera nije shvaćao što taj mladi svećenik bez materijalnih sredstava

pokušava postići. Ali mještani La Valle i okolnih sela zahtijevali su da im djecu odgajaju i školuju Mala braća te su se iz godine u godinu otvarale nove marističke kuće i škole.

Oslobođen svojih župnih obveza 1825. godine, Marcellin se potpuno posvetio svojoj zajednici, tj. duhovnoj, pedagoškoj, i apostolskoj formaciji braće marista, kao i osnivanju novih škola. Kao čovjek duboke vjere i svjestan svoje ograničenosti, računao je samo na Boga i zaštitu Blažene Djevice Marije. Osobito je štovao anđele čuvare, pa je njihova slika krasila svaku učionicu. Marcellinova poniznost i svijest o Božjoj prisutnosti pomogli su mu da svoju misiju obavlja prožet dubokim unutrašnjim mirom. Velik dio vremena provodio je s mladim ljudima, a posebnu pozornost posvećivao je siromasima, zanemarenim ljudima, a naročito siročadi. Za života je često isticao: „Kad je Bog na tvojoj strani i kad se osloniš na njega, sve je moguće!“

Marcellina Champagnata 22. lipnja 1920. papa Benedikt XV. proglasio je slugom Božjim. Dokazano je da je na njegov zagovor 1939. godine ozdravila Georgina Grondin, iz Watervilla (SAD), koja je bolovala od zloćudnog tumora, te također John Ranaivo, iz Antsirabea, na Madagaskaru.

29. svibnja 1955. godine papa Pio XII. proglasio ga je blaženim, a 18. travnja 1999. godine papa Ivan Pavao II. svetim, nakon što se otkrilo da je zaslužan i za ozdravljenje Heriberta Webera Nellesena, iz Montevidea. Papa je tom prigodom istaknuo da je sv. Marcellin naviještao evanđelje gorljivim srcem. On je model svim roditeljima i učiteljima, koji im ukazuje na to kako treba raditi s mladima. Taj rad treba biti prožet ljubavlju, koja jedina omogućuje uspješnu moralnu i duhovnu formaciju.

ZA MISIJE I MISIONARE

Anto (Franjo) Jurić 60 KM * Zrinka Drmić 100 KM * N. N. 300 KM * Ljilja Grubešić 60 KM *

Pizzeria „Don Anđelo“ 100 KM * OŠ III. Osnovna škola Čakovac-dar vjeroučenika 120 kn * Sestre Benediktinke, Rab 100 kn * Župa Presvetog Trojstva, Krapinske Toplice 200 kn + 100 kn + 100 kn * Jedinstvo Kartonaža d.o.o. 5000 kn * Demex Savjetovanje d.o.o. 500 kn * Marija Križek 100 kn * Milena Zaninović 50 kn * Dubravka Trgovac 50 kn * Ivan Fitz 30 kn * Karolina Poljanek 1000 kn * Kata Zubak 50 kn * Branka Maslač 200 kn * Don Aleksandar i Don Drago Petrović 4000 USD * Nikolina Štimac Puž 50 kn * Iva Vukas 30 kn * Eleonora Diviki 50 kn * Danijel Krizmanić 300 kn * Ivica Bradara 150 kn * Kata Sabelja 100 kn * Božidar Škarec 200 kn * Vinko Klarić 200 kn * Mario Belina 200 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Katica Kralj 80 kn * Ivo Marušić 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Zdenka Podhraški-Relja 30 kn * Vanja Jurić 120 EUR * Marija Peček 150 kn * Vesna Čurković 500 kn * Daiana Brumnić 60 kn * Šime Ukalović, M & T 200 kn * Zlata Ilinčić 200 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Dipl.-Ing. Ružica Ceskić 300 EUR * Slaven Plasaj 200 kn * Davor Cindrić 720 kn * Ante Matković 50 kn * Veronika Valičević 50 kn * Sanela Kučar 100 kn * Aleksandar Đura 1000 kn * Darinka Gatare 65 kn * Obitelj Majić 3300 kn * Božena Barišić 1000 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Kristina Mandić 100 KM * Župa Sv. Franje Asiškog, Srednja Slatina 210 eur * Niko Jurić 100 eur * Anto i Jela Galić 100 eur * Vinko Pejić 100 eur * Marija Katić 50 eur * Eleonora Rašić 100 KM * Josip Kordić 100 kn * Antal i Kornelija Balog 24 kn * Sandra Španić 220 kn * Željka Vodopija 200 kn * Davorka Šimanović 300 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Hrvoje Cerovac 250 kn * Dubravko Dujmić 150 kn * Ljubica Lobor 100 kn * Ivan Škarica 2000 kn * Ivana Talaja 100 kn * Melita Ligorio 100 kn * Mirjana Deak 100 kn * Sestre Benediktinke i župljani župe Hvar 5000 kn * Veronika Radić 500 kn * Branko Dragojević 50 kn * Ivanka Rakarić 50 EUR * Marica Gredičak 500 kn * Irena Šanjek 80 kn * Vera Čargonja 600 kn * N.N. 300 kn * Lana Vidak 200 kn * Renato Prkić 200 kn * Marica Vrtarić 50 kn * Branko Dragojević 350 kn * Ivana Srdarović 20 kn * Zrinka Pulić 400 kn * Zoja Zubčić 100 kn * Kristina Taraš-Vuica 200 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Hrvatska katolička misija Freiburg 2.496 KM * N. N., Novi Šeher 30,10 KM * Marija Galić 50 kn * Igor Končurat 100 kn

* Marija Nikolić 70 kn * Marija Cerčić 500 kn * Lucija Sabolić 220 kn * Marijo Sirić 240 kn * Hrvoje Ančić 50 kn * Filip Babić 200 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Ružica Vučić 200 KM * Benedikt Pehar 300 KM * Ivana Čilić 20 KM * Eleonora Rašić 50 KM * N.N. 1000 kn * Tomislav Bilić 150 kn * Stjepan Harča 300 kn * Obitelj Majić 2500 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Nada Rupčić 100 KM * Željko i Dušanka Herceg 400 KM * A. O., Banja Luka 100 eur * Irena Šimić 30 KM * Vesna Hećimović 150 kn * Blagoje Kordić 100 kn * Josip Rajčić 40 kn + 40 kn * Dubravko Tandarić 580 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anda Mihaljević 100 KM * Ivanka Doko 25 KM * Samostan sv. Franje, Šibenik 1500 kn * Anica Keškić 150,34 kn * Sonja Kotarac Fofonjka 100 kn * Danica Humek 20 kn * Anda Mrvelj 100 kn * Mihael Popinjac 100 kn * Ruža Turk 50 kn * Vesna Erdec 75 kn * Josip Čović 70 kn * Anda Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Nada Vuković 50 kn * Josip Trbara 500 kn * Stevo Horvat 100 kn * Ivanka Boras 200 kn * Grgo Mišković 250 kn * Dario Maradin 100 kn * Magda Vlahović 70 kn * Jasminka Jug 50 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Marijo Brezak 1000 kn * Dragan Matijević 100 kn * Jadranka Baučić 186 kn * Ljerka Iščum-Vorgić 50 kn * Irena Maškarić 100 kn * Jadranka Baučić 141 kn + 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

„Orlando“ d.o.o., Grude 800 KM * Marija Luburić 30 KM * N. N., Australija 200 KM * Stane Radulović 50 kn * Mladen Crneković 100 kn * Marija Vuković 200 kn * Lidija Petrač 70 kn * Marija Barić 20 kn * Nikola Horvat 100 kn * Anka Dužnović 50 kn * Vesna Mohorović 40 kn * Dario Časar 150 kn * N.N. 100 EUR * Božo Lončar 100 kn * Riječka Nadbiskupija 1000 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljana Tabak 100 kn * Marija Daniela Krnić 1000 kn * D. Delić 240 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Jelkica Štironja 100 kn * N.N. 100 EUR * Veronika Škegro 50 kn * Anja Zoričić 100 kn * Pamela Banovac 50 kn * Ivo Hrga 50 kn * Anita Mikec 100 kn * Mira Bakula 50 EUR * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Tihana Martinović 20 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Josip Spajić 50 kn * A. Rimac 100 kn * Marija Zečić 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Jerko i Jelena Kristić 1070 EUR * Antonio Tušek 800 kn * Iva Spajić 485 kn * Snježana Mikec 100 kn * Kazimir Ištuk 100 kn * Anja Zoričić 100 kn * Župa sv. Blaža, Zagreb 26800

kn * Diana Makarić 30000 kn * Božica Juren 485 kn * Jasmina Bačak 485 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Iva Miličević 200 kn * Ana Mrgan 100 kn * Dubravka Pavišić 50 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Kristina Jurković 200 kn * Apriori d.o.o. 750 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Anica Josić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ivan Prskalo 20 KM * Zoran Zorica 100 kn * Marija Barić 20 kn * Igor Pivac 1.000 kn * Romano Tripalo 150 kn * N.N. 100 EUR * Jurica Benzon 800 kn * Marija Bartošek 300 kn * Katarina Vajdohor 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Željko Jerković 40 kn * Mladenka Lovrović 300 kn * Ivica Filipović 700 kn * N.N. 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Jozo Hrkač 50 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 1.000 KM * Nikolina Petrović 5 KM * A. O., Banja Luka 300 KM * Božo Lovrić 10 KM * N.N. 100 EUR * Štefanija Šajn 200 kn * Marina Spaić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Maja Marija Prelec 50 kn * N.N. 100 EUR * Željka Tukić 300 kn * Štefica Palošika 200 kn * Margita Žagarova 400 kn * Josip Knezović 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Katarina d.o.o. 3.000 KM * Lucija Čurić 200 kn * Ivica Filipović 700 kn * N.N. 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Ostavština pok. Mons. Leonarda Logožara 4800 EUR * Franjo Trojnar 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

s. Celina Crnoja 100 KM * N. N., Žepče 50 KM * N.N. 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BRAZILU:

N.N. 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ETIOPIJI:

Branko Bednjanec 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU

Jelkica Štironja 100 kn * Rastislava Peđić 700 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA

N.N. 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU

N.N. 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ANTIGVI I BARBUDI:

N.N. 100 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

s Agneta Sakač 300 kn * Zdenka Podhraš-

A.O., Banja Luka 400 KM * Dragan Matijević 200 kn * Andreja Premerić 100 kn

„Spremna sam odreći se života, ali ne i vjere.“

(Sv. Majka Terezija)

Sveta Majka Terezija utemeljiteljica je družbe Misionarke ljubavi. Rođena je 26. kolovoza 1910., a preminula 5. rujna 1997. godine. 17. listopada 1979. godine dobila je Nobelovu nagradu za mir. Blaženom je proglašena 2003., a svetom 2016. godine. Povodom njezina blagdana želimo istaknuti nekoliko njezinih poruka poticajnih za život:

1. Nikada nemoj dopustiti da sretnoš nekoga tko nakon susreta s tobom ne će biti sretniji.
2. Ako ste ponizni, ništa vas ne će dodirnuti, ni hvala ni ponižavanje, jer znate tko ste.
3. Plod molitve je produbljivanje ljubavi, produbljivanje vjere. Ako vjerujemo, bit ćemo sposobni moliti.
4. Ljubav rađa mir. Djela ljubavi jesu djela mira.
5. Da bi nam bilo oprošteno, moramo mi oprostiti drugima. Samo tko uspije oprostiti, imat će mir.
6. Ako zaista želimo pravi mir u svijetu, ljubimo jedni druge prije svega u obitelji: tako ćemo imati radost Kristovu, njegovu snagu.
7. Usamljenost i osjećaj da nisi voljen najveće je siromaštvo.
8. Zašto bivamo žalosni? Jer smo puni samih sebe. Zato nas Bog ne može ispuniti svojom radošću. Kako se isprazniti? Prepusti se Bogu, on zna kako će to učiniti.
9. Oni koji osuđuju ljude, nemaju ih vremena voljeti.
10. Nije važno koliko radiš, već je važno koliko ljubavi unosiš u ono što radiš.
11. Ako ne možeš nahraniti stotinu ljudi, nahrani samo jednog čovjeka.
12. Mir započinje osmijehom.
13. Nađi vremena za igru, to je tajna vječne mladosti.
14. Da bismo vratili mir, ne trebaju nam oružje i bombe. Treba nam ljubav i suosjećanje.
15. Svi smo mi olovke u Božjim rukama.

Želite li donacijom pomoći misijsko djelovanje, svoj dar možete uplatiti na račun Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u BiH ili RH uz opis: MOJ DAR ZA MISIJE. Nacionalnoj upravi PMD-a u RH donaciju možete izvršiti i pomoću prikazanog koda koristeći aplikaciju mobilnog bankarstva. Skeniranjem ovog koda aplikacija će automatski učitati podatke potrebne za uplatu, a iznos i svrhu uplate možete i samostalno promijeniti. Neka vas darivanje ispuni radošću!

